

KUOPIO

Kuopion kaupunki

Vuoden 2016 kuukausiseuranta (marraskuu) ja koko vuoden toteumaennuste

Sisällysluettelo

1. Talousarvion seuranta ja ennuste.....	3
2. Henkilötyövuosien seuranta.....	11
3. Palkkakulujen seuranta.....	12
4. Sairaus- ja työtapaturmapoissaolot.....	13
5. Kustannusten seuranta €/asukas palvelualueittain.....	14
6. Kustannusten seuranta €/asukas avainprosesseittain.....	17
7. Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys.....	20
8. Rahoituksen seuranta.....	24
9. Talouden seuranta ja ennuste palvelualueittain.....	26
Vetovoimaisuuden palvelualue.....	27
Kaupunkiympäristön palvelualue.....	28
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue.....	29
Kasvun ja oppimisen palvelualue.....	30
Perusturvan palvelualue.....	32
Terveystuon palvelualue.....	34
Keskusvaalilautakunta.....	36
Tarkastustoimi.....	37
Konsernipalvelu.....	38
Yleishallinto.....	39
10. Koko kaupungin talousennuste.....	40

Talousarvion seuranta ja ennuste 2016

Ydinkaupungin toteuma 11/ 2016

Ydinkaupungin talouden seurantatiedot ovat pääosin vertailukelpoisia edellisen vuoden vastaaviin tietoihin.

Keskeiset tulot

- Toimintatuloja on marraskuun loppuun mennessä kertynyt 129,5 milj. euroa, toteutuma on 92 % talousarviosta. Toimintatuottoja on kertynyt 0,6 milj. euroa (0,5 %) enemmän kuin viime vuonna vastaavana aikana.
- Verohallinto on tammi-marraskuussa tilittänyt veroennakoita ja jäännösveroja 393,3 milj. euroa. Verotulokertymä on vain 0,3 milj. euroa (0,1 %) suurempi kuin vuotta aiempi verokertymä. Vuoden 2015 verokertymää kasvatti helmikuun toteutumaan sisältynyt 1,4 milj. euroa korvaus aikaisemmilta vuosilta tilittämättä jääneitä kiinteistöverotuloja, mikä perustui korkeimman oikeuden päätökseen. Verotulojen toteutumaa selvitetään tarkemmin jäljempänä.
- Valtionosuuksia on tilitetty 166,9 milj. euroa. Valtionosuudet puolestaan ovat 16,9 milj. euroa ja 11,3 % suuremmat kuin vuotta aiemmat valtionosuudet. Valtionosuuksien toteutumaa selvitetään myös jäljempänä tarkemmin.
- Verotulojen ja valtionosuuksien muodostama verorahoitus on yhteensä 560,2 milj. euroa ja se on 17,2 milj. euroa (3,2 %) suurempi kuin vuotta aiempi verorahoitus.

Palvelutoiminnan menot

- Ydinkaupungin toimintakulujen toteutuma on marraskuun lopussa 697 milj. euroa, toteutuma on 89,9 % talousarviosta. Menojen määrä on 16,5 milj. euroa (2,4 %) suurempi kuin vuotta aiempi menokertymä.
- Henkilöstökulujen toteutuma on 249,5 milj. euroa marraskuun lopussa. Henkilöstökulut ovat kasvaneet edellisestä vuodesta 3,5 milj. euroa (1,4 %).
- Palvelujen ostoihin on tammi-marraskuussa käytetty 310,7 milj. euroa. Tämän menolajin kulut ovat kasvaneet 7,4 milj. euroa ja 2,5 % viime vuoden marraskuusta. Pääosa po. menoista kertyy asiakaspalvelujen ostoista lähinnä perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueella.
- Avustuksiin on marraskuun loppuun mennessä käytetty 54,5 milj. euroa, kasvua 5,7 milj. euroa (11,7 %) edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintakate on -567,5 milj. euroa marraskuun lopussa, kun se vuotta aikaisemmin vastaavana aikana oli -551,6 milj. euroa. Toimintakate on siten heikentynyt 15,9 milj. euroa (2,9 %) vuoden takaisesta. Toimintakatteen toteutuma on 89,4 %.

Rahoitustoiminnan netto ilman liikelaitosten peruspääoman tuottoja on marraskuun lopussa 4,9 milj. euroa kun korko- ja muita rahoitustuloja on kirjattu 9,3 milj. euroa ja korko- ja muita rahoituskuluja 4,4 milj. euroa. Vuotta aikaisemmin rahoitustoiminnan netto oli 5,3 milj. euroa. Liikelaitosten peruspääoman tuottojen toteutuma on 16,6 milj. eurolla, samansuuruinen kuin vuotta aikaisemmin.

Vuosikate marraskuulta on 14,1 milj. euroa. Vuotta aiempi vuosikate oli 13,2 milj. euroa.

Poistoja on kirjattu 17,4 milj. euroa, 2,5 milj. euroa suuremmat kuin edellisellä vuonna.

Satunnaisia eriä on kertynyt kuluvana vuonna 0,1 milj. euroa, viime vuonna vastaavana aikana kertymä oli 0,3 milj. euroa.

Ydinkaupungin **tilikauden tulos** marraskuulta on alijäämäinen 3,2 milj. euroa. Tulos on 1,8 milj. euroa heikompi kuin vuotta aiempi marraskuun tulos. Ydinkaupungin **tilikauden alijäämä** on samoin 3,2 milj. euroa.

Vuoden 2016 ennuste

Palvelualueet ennustavat vuoden 2016 toimintatuottojen yhteismääräksi 141,2 milj. euroa, mikä on 0,4 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa. Ennuste on parantunut 1 milj. euroa lokakuun ennusteesta. Toimintatuottoennuste on 6,4 milj. euroa vähemmän kuin Kuopion v. 2015 tilinpäätöksessä. Toimintatuottojen huomattava väheneminen kuluvan vuoden talousarviossa vuoden 2015 tilinpäätökseen nähden aiheutuu mm. käyttöomaisuuden myyntivoittojen, lomituspalvelukorvausten ja kuntaliitosten yhdistymisavustusten pienenemisestä.

Toimintatuottoennusteiden suurimmat poikkeamat talousarvioon nähden ovat konsernipalvelussa ja perusturvan palvelualueella. Konsernipalvelussa toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 0,8 milj. euroa talousarviota pienempinä, mikä johtuu pääosin lomituspalvelusta, koska lomituspalvelujen käyttö on ollut arvioitua vähäisempää. Perusturvan palvelualueella toimintatuottojen puolestaan arvioidaan ylittyvän 0,8 milj. euroa. Muiden palvelualueiden toimintatuottojen toteutumaennusteet ovat lähes talousarvion mukaisia.

Palvelualueiden ennusteet toimintakulujen määrästä päätyvät 772,7 milj. euroon. Ennusteen mukaan toimintakulut ovat 2,5 milj. euroa pienemmät kuin muutetussa talousarviossa ja ovat pienentyneet 1,4 milj. euroa lokakuun ennusteesta. Kulut kasvaisivat ennusteen mukaan vuoden 2015 tilinpäätökseen nähden 17,4 milj. euroa ja 2,3 %. Toimintakulujen kasvuprosenttia voidaan pitää korkeana yleinen kustannuskehitys huomioiden. Ennusteiden suurimmat poikkeamat ovat perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueilla sekä konsernipalvelussa. Toimintakulujen ennustetaan terveydenhuollon palvelualueella toteutuvan 1,1 milj. euroa talousarviota pienempinä, toimintakulujen ennustetaan olevan talousarviota pienempiä kaupungin omassa toiminnassa. Erikoissairaanhoidon kustannukset toteutuvat muutetun talousarvion mukaisena, talousarviomuutoksissa hyväksyttiin 3,7 milj. euron määrärahalisäys erikoissairaanhoidon kustannuksiin. Konsernipalvelussa toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 1 milj. euroa alle budjetoidun, koska lomituspalvelun käyttö on ollut arvioitua vähäisempää. Perusturvan palvelualueella puolestaan ylitysennuste on 0,8 milj. euroa, ylitys on vanhusten hoitopalveluissa.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän hallitus on 6.6.2016 hyväksynyt kuluvan vuoden toiminnan ja talouden sopeuttamistoimet. Sopeuttamistoimien taloudellinen tavoite on yhteensä 9 milj. euroa, tällöin kuntalaskutus pyritään pitämään budjetoidussa määrässä. Sairaanhoitopiirin tammi-elokuun osavuositarkastuksessa on todettu, että kesäkuussa aloitettua menojen sopeuttamisohjelmaa jatketaan edelleen koko loppuvuoden ajan. Valtuuston asettamissa sitovissa tavoitteissa pyritään pysymään.

Palvelualueiden ennuste toimintakatteesta on -631,6 milj. euroa, mikä on 2,9 milj. euroa parempikuin muutetussa talousarviossa, mutta 3 milj. euroa heikompi kuin alkuperäisessä talousarviossa. Toimintakate-ennuste on parantunut 2,3 milj. euroa lokakuun ennusteesta. Toimintakate heikkenisi ennusteen mukaan vuoden 2015 tilinpäätökseen nähden huomattavan paljon, 23,9 milj. euroa (2,9 %). Ennusteiden mukaan suurimmat poikkeamat talousarvioon ovat terveydenhuollon ja kaupunkiympäristön palvelualueiden toimintakatteissa. Terveydenhuollon palvelualueen toimintakateennustetaan olevan 1,4 milj. euroa ja kaupunkiympäristön palvelualueen 0,8 milj. euroa parempi kuin talousarviossa.

Verotuloennuste on 425,7 milj. euroa, sitä korotettiin 1 milj. eurolla syyskuun ennusteeseen. Valtionosuusennuste on 182,2 milj. euroa, sitäkin korotettiin syyskuun ennusteeseen 0,8 milj. euroa valtiovarainministeriön päätöksen perusteella. Vero- ja valtionosuusarvion perusteista sekä verotilitysten kehityksestä on tarkemmin kerrottu toisaalla raportissa.

Korko- ja muiden rahoituskulujen arvioidaan toteutuvan 5,6 milj. euron suuruisina, muutetun talousarvion mukaisina. Korko- ja muita rahoitustuloja arvioidaan kertyvän talousarvion mukaisesti 10,6 milj. euroa. Liikelaitosten peruspääoman tuottojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti 18,1 milj. euronä.

Ydinkaupungin vuosikate on ennusteen mukaan -0,7 milj. euroa, kun se muutetussa talousarviossa on -3,6 milj. euroa. Vuosikate on parantunut 2,3 milj. euroa lokakuun ennusteesta. Suunnitelman mukaisten poistojen arvioidaan olevan 20,5 milj. euroa, 3 milj. euroa talousarviota enemmän. Satunnaisia tuottoja arvioidaan kertyvän muutetun talousarvion mukaisesti 0,8 milj. euroa. Satunnaisiin tuottoihin on budjetoitu velvoitepysäköintipaikoista saatavia tuloja.

Ydinkaupungin tilikauden 2016 alijäämäksi muodostuu ennusteen mukaan -20,4 milj. euroa, mikä on lähes muutetun talousarvion mukainen. Alijäämä on pienentynyt 2,4 milj. euroa lokakuun ennusteesta. Alkuperäisessä talousarviossa alijäämä oli 21,9 milj. euroa.

Liikelaitokset ja muut taseyksiköt ennustavat yhteenlasketun ylijäämänsä suuruudeksi vain 0,7 milj. euroa, mikä on 0,8 milj. euroa talousarviota heikompi. Heikennys talousarvioon nähden johtuu pääosin tilakeskuksen tulosennusteen heikennyttä 0,6 milj. euroa 2,1 milj. euron lisäpoistojen takia. Muiden liikelaitosten ja taseyksiköiden tulosennusteet ovat lähes talousarvion mukaisia.

Ennuste koko kaupungin vuoden 2016 tilikauden alijäämäksi on -19,7 milj. euroa, mikä on 0,7 milj. euroa heikompi kuin muutetussa talousarviossa. Tilikauden alijäämäennuste on parantunut 2,5 milj. eurolla lokakuun ennusteesta. Vuoden 2015 tilinpäätöksessä tilikausi oli alijäämäinen -13 milj. euroa.

Väestönmuutokset - Tammi-lokakuu 2016

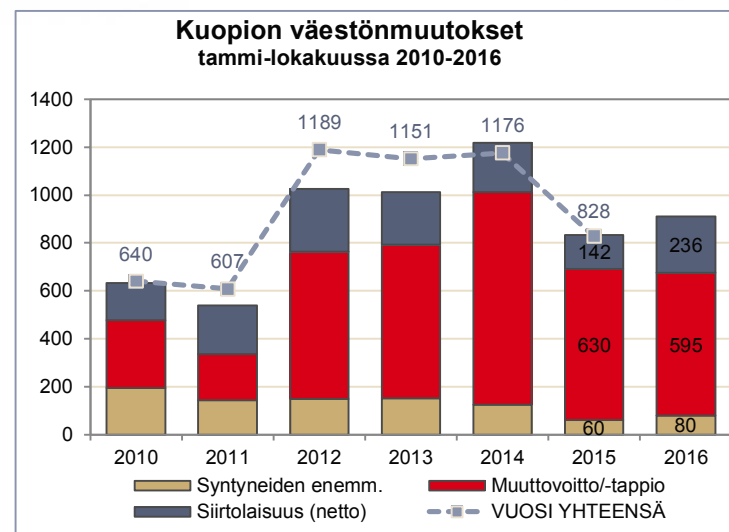
Tilastotiedote 15/2016

Kuopion väestökehitys viime vuotta parempaa

Kuopion väestökehitys jatkui hieman edellisvuotta parempana. Väestönmuutos oli tammi-lokakuussa 911 henkeä, vuosi sitten 832. Väestönlisäyksestä 830 tuli kuntien välisestä muuttoliikkeestä ja siirtolaisuudesta. Luonnollinen väestönmuutos oli 80. **Kuopion ennakkoväkiluku lokakuun lopulla oli 113 028.**

Kuopion väkiluku 2015/2016 vaihteessa oli 112 117 ja vuoden 2015 kasvu oli 828 henkeä. Kuopio on väkiluvultaan Suomen 9. suurin kaupunki.

Väestönmuutokset tammi-lokakuussa	01-10/2015	01-10/2016
Syntyneet	946	927
Kuolleet	886	847
Luonnoll. väestönmuutos	60	80
Tulomuutto	5510	5441
Lähtömuutto	4880	4846
Muuttovoitto/-tappio	630	595
Siirtolaisuus (netto)	142	236
Muuttoliike yhteensä	772	831
Väestönmuutos yhteensä	832	911

**Kuopio +
Juankoski
ennakkoväkiluku
lokakuussa
117 750**

Työttömyys - Lokakuun lopulla 2016

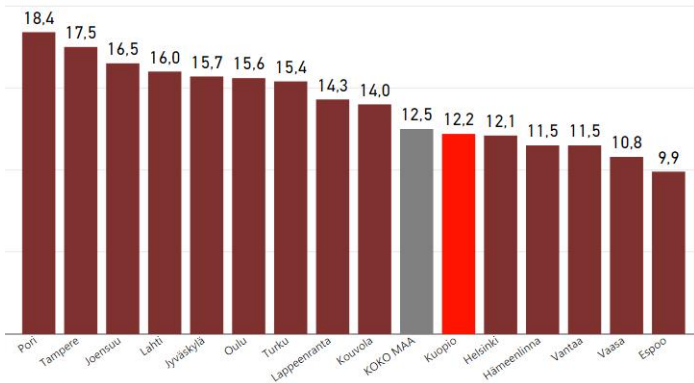

Työttömien määrä vähenee vuoteen 2015 verrattuna pitkäaikaistyöttömien määrä kasvaa edelleen

Lokakuun 2016 lopussa Kuopiossa työttömänä oli noin 6500 henkilöä ja työttömien osuus työvoimasta oli 12,2 %. Työttömien määrä ja työttömyysaste laskivat edellisen vuoden tilanteeseen verrattuna. Pitkäaikaistyöttömien (yli 12 kk:n työttömyys) määrä kasvoi edelleen. Nuorisotyöttömien määrä väheni vuoden takaisesta.

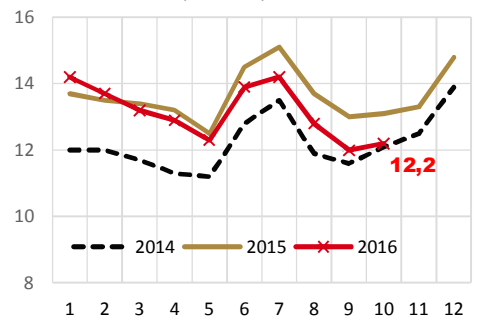
Koko maan työttömyysaste oli lokakuun lopussa 12,5 %. Kuopion työttömyysaste oli kuudenneksi pienin vertailukaupunkien joukossa.

Työttömyysasteet verrokkikaupungeissa lokakuu 2016

Kuopion työttömyys	31.10. 2015	31.10. 2016	Muutos
Työttömyysaste	13,1	12,2	-1,1 %-yks
Työttömiä yht.	6957	6518	-439
Miehet	4104	3750	-354
Naiset	2853	2768	-85
Nuorisotyöttömiä (alle 25-v.)	1150	1025	-125
50 vuotta täytt. työttömiä	2436	2341	-95
Pitkäaikaistyöttömiä	2015	2372	357
Ulkomaalaiset työttömät	413	402	-11

Kuopion työttömyysaste (%) 2014, 2015, 2016

Kuopio
Työttömiä 6500
Työttömyysaste 12,2%

Juankoski
Työttömiä 550
Työttömyysaste 15,3%

Rakentaminen – Tammi-lokakuu 2016

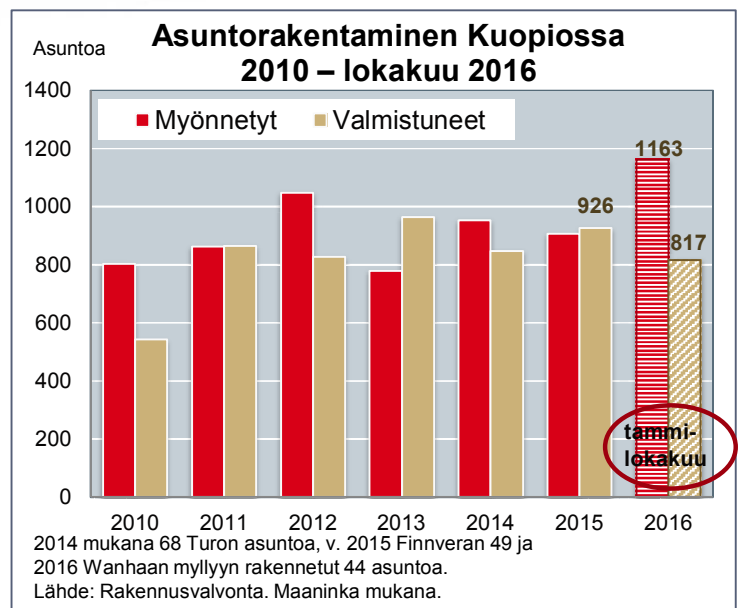

Rakennuslupia ennätysmäärälle asuntoja

Tammi-lokakuussa Kuopiossa **myönnettiin rakennuslupia noin 1160 asunnolle**, joista noin 920 on tulossa kerrostaloihin. Lupia on myönnetty jo nyt enemmän kuin koko vuonna 2015, jolloin lupia myönnettiin 900 asunnolle.

Tammi-lokakuussa **valmistui noin 800 asuntoa**, joista 44 valmistui Wanhan Myllyn peruskorjauskohteeseen. Täydennysrakentamista on Puijonlaaksossa ja Pihlajalaaksossa. Pientalorakentamista on mm. Hiltulanlahden, Keilanrinteen ja Matkusniemen asuinalueilla.

Tälle viisivuotiskaudelle suunniteltu 800 asunnon vuositasoite toteutuu tänäkin vuonna. Koko vuonna 2015 valmistui 926 asuntoa.

Rakentaminen Kuopiossa		01-10/2015	01-10/2016	Muutos %
Valmistuneet - uudet rakennukset	Asuntoja kpl	808	818	1 %
	Kerrosala m2	118 830	112 802	-5 %
	Tilavuus m3	535 433	498 203	-7 %
Myönnettyt rakennusluvut - uudet rakennukset	Asuntoja kpl	726	1 163	60 %
	Kerrosala m2	104 393	132 333	27 %
	Tilavuus m3	481 081	580 206	21 %

* 2016 valmistuneet asunnot sisältää Wanhan Myllyn saneerauskohteen 44 asuntoa.
* 2015 valmistuneet asunnot sisältää Finnveran tiloihin valmistuneet 49 asuntoa.

Kuopio tammi-loka 2016

Valmistuneet asunnot noin 800
Rakennuslupa 1160 asunnolle

TULOSLASKELMA / YDINKAUPUNKI

	TP 2015	TA + TAMU 2016	TPE 2016	Muutos-% TPE-16/ TP-15	Muutos-% TA-16/ TPE-16	TOT 2015 11	TOT 2016 11	Muutos-% Tot-16/ Tot-15	TA:N Tot-%
	Milj.€	Milj.€	Milj.€			Milj.€	Milj.€		
TOIMINTATUOTOT									
Myyntituotot	50,2	49,5	49,7	-1,1 %	0,5 %	44,9	44,7	-0,4 %	90,4 %
Maksutuotot	37,6	39,7	39,3	4,4 %	-1,0 %	33,5	35,9	6,9 %	90,3 %
Tuet ja avustukset	25,6	22,7	21,8	-14,9 %	-4,0 %	24,6	19,8	-19,5 %	87,1 %
Vuokratuotot	20,8	21,3	21,6	3,9 %	1,5 %	20,1	21,0	4,4 %	98,6 %
Muut toimintatuotot	13,3	7,6	8,7	-34,4 %	15,2 %	5,7	8,1	42,1 %	106,8 %
TOIMINTATUOTOT	147,6	140,8	141,2	-4,4 %	0,3 %	128,9	129,5	0,5 %	92,0 %
Henkilöstökulut									
Palkat ja palkkiot	-202,9	-207,8	-205,7	1,4 %	-1,0 %	-185,9	-188,9	1,6 %	90,9 %
Henkilösivukulut									
Eläkekulut	-53,5	-51,9	-52,2	-2,4 %	0,6 %	-49,3	-47,9	-2,7 %	92,4 %
Muut henkilösivukulut	-11,7	-13,9	-13,8	17,8 %	-0,3 %	-10,8	-12,7	17,5 %	91,4 %
Henkilöstökulut yhteensä	-268,1	-273,6	-271,8	1,4 %	-0,7 %	-246,0	-249,5	1,4 %	91,2 %
Palvelujen ostot									
- Asiakaspalvelujen ostot	-225,1	-227,2	-229,0	1,7 %	0,8 %	-201,8	-206,7	2,4 %	91,0 %
- Muiden palvelujen ostot	-115,7	-122,0	-119,9	3,7 %	-1,7 %	-101,4	-104,0	2,6 %	85,3 %
Palvelujen ostot yhteensä	-340,8	-349,2	-348,9	2,4 %	-0,1 %	-303,3	-310,7	2,5 %	89,0 %
Muut toimintakulut yhteensä	-146,4	-152,5	-152,0	3,9 %	-0,3 %	-131,3	-136,7	4,2 %	89,7 %
TOIMINTAKULUT	-755,3	-775,3	-772,7	2,3 %	-0,3 %	-680,5	-697,0	2,4 %	89,9 %
TOIMINTAKATE	-607,7	-634,5	-631,6	3,9 %	-0,5 %	-551,6	-567,5	2,9 %	89,4 %
Verotulot	429,4	425,7	425,7	-0,9 %	0,0 %	393,0	393,3	0,1 %	92,4 %
Valtionosuudet	164,2	182,2	182,2	11,0 %	0,0 %	150,0	166,9	11,3 %	91,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut	6,4	4,9	4,9	-22,6 %	0,3 %	5,3	4,9	-8,7 %	98,6 %
Liikelaitosten peruspääoman tuotot	18,1	18,1	18,1	0,0 %	0,0 %	16,6	16,6	0,0 %	91,7 %
VUOSIKATE	10,3	-3,6	-0,7	-106,3 %	-81,9 %	13,2	14,1	6,4 %	-390,3 %
Suunn.mukaiset poistot	-18,8	-17,5	-20,5	9,0 %	17,3 %	-14,9	-17,4	16,9 %	99,2 %
Arvon alentumiset	-5,2								
Satunnaiset tuotot	0,3	0,8	0,8	188,9 %	-2,5 %	0,3	0,1		7,5 %
TILIKAUDEN TULOS	-13,4	-20,3	-20,4	52,1 %	0,5 %	-1,4	-3,2	137,0 %	15,9 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-13,4	-20,3	-20,4	52,4 %	0,5 %	-1,4	-3,2	137,0 %	15,9 %

KÄYTTÖTALOUSOSA Toteuma palvelualueittain	Sitovuus	TOIMINTAKATE				Toteuma 11 2015 milj.€	Muutos % 11.2015/ 11.2016
		TA + TAMU	TPE	Toteuma 11	Ta:n tot %		
		2016 milj.€	2016 milj.€	2016 milj.€			
Vetovoimaisuuden palvelualue	B	-4,3	-4,1	-3,7	86,7	-3,8	-2,7
Kaupunkiympäristön palvelualue	B	-2,4	-1,7	1,3	-53,8	-3,2	-140,8
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue (ilman nettositovia yksiköitä)	B	-14,9	-14,9	-13,1	88,1	-13,2	-0,9
Liikuntapaikat	N	-9,2	-9,2	-8,4	90,7	-8,3	1,1
Kansalaisopisto	N	-2,9	-2,9	-2,5	83,7	-2,5	-0,2
Kaupunginteatteri	N	-4,8	-4,8	-4,2	88,1	-4,3	-1,3
Musiikkitoimi	N	-3,1	-3,1	-2,7	86,3	-2,9	-6,3
Kasvun ja oppimisen palvelualue	B	-181,7	-181,7	-166,1	91,4	-160,1	3,7
Perusturvan palvelualue	B	-162,9	-162,9	-143,8	88,3	-136,7	5,2
Terveystuollon palvelualue	B	-226,1	-224,7	-205,5	90,9	-201,1	2,2
Vaalit	B	0,0	0,0	0,0	73,1	-0,1	-94,4
Tarkastustoimi	B	-0,3	-0,3	-0,2	82,3	-0,3	-10,6
Konsernipalvelu (ilman lomituspalvelua)	B	-5,6	-5,4	-5,1	90,0	-5,0	0,6
Lomituspalvelu	N	0,0	0,0	0,2		0,7	-69,7
Yleishallinto	B	-16,3	-15,9	-13,7	84,1	-11,0	25,3
KAUPUNKI YHTEENSÄ		-634,5	-631,6	-567,5	89,4	-551,6	2,9

TOTEUMAENNUSTE 2016	TOIMINTAKATE				ERO	Ylitys TA/ TPE-marraskuu milj.€
	TA + TAMU	TPE	TPE			
	2016 milj.€	2016 milj.€	2016 milj.€	10 11		
Vetovoimaisuuden palvelualue		-4,3	-4,1	-4,1	-0,1	0,1
Kaupunkiympäristön palvelualue		-2,4	-2,5	-1,7	0,8	0,8
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue (ilman nettositovia yksiköitä)		-14,9	-14,9	-14,9	0,0	0,0
Liikuntapaikat		-9,2	-9,2	-9,2	0,0	0,0
Kansalaisopisto		-2,9	-2,9	-2,9	0,0	0,0
Kaupunginteatteri		-4,8	-4,8	-4,8	0,0	0,0
Musiikkitoimi		-3,1	-3,1	-3,1	0,0	0,0
Kasvun ja oppimisen palvelualue		-181,7	-181,9	-181,7	0,1	0,0
Perusturvan palvelualue		-162,9	-163,2	-162,9	0,3	0,0
Terveystuollon palvelualue		-226,1	-225,6	-224,7	0,9	1,4
Muu kaupunki		-22,2	-21,7	-21,6	0,2	0,7
Vaalit		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tarkastustoimi		-0,3	-0,3	-0,3	0,0	0,0
Konsernipalvelu (ilman lomituspalvelua)		-5,6	-5,5	-5,4	0,1	0,2
Lomituspalvelu		0,0	0,1	0,0	-0,1	0,0
Yleishallinto		-16,3	-16,0	-15,9	0,1	0,4
KAUPUNKI YHTEENSÄ		-634,5	-633,9	-631,6	2,3	3,0

HENKILÖTYÖVUOSIEN JA PALKKAKULUJEN SEURANTA

HENKILÖSTÖSEURANTA HENKILÖTYÖVUOSINA

Muutos edelliseen vuoteen tammi- marraskuu

Palvelualue	2016 htv	2015 htv	Muutos htv	Muutos %
Tarkastustoimi	1,8	1,8	0,0	0 %
Konsernipalvelu	245,7	275,7	-30,0	-11 %
Yleishallinto	12,0	10,6	1,4	13 %
Vetovoimaisuuden palvelualue	27,9	30,6	-2,7	-9 %
Kaupunkiympäristön palvelualue	175,2	174,1	1,1	1 %
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	370,7	368,7	2,0	1 %
Kasvun ja oppimisen palvelualue	2109,7	2047,6	62,1	3 %
Perusturvan palvelualue	1325,9	1240,2	85,7	7 %
Terveydenhuollon palvelualue	715,3	712,0	3,3	0 %
Palvelualueet yhteensä	4984,2	4861,3	122,9	3 %
Liikelaikokset				
Kallaveden Työterveys	39,3	39,1	0,2	1 %
Kuopion Kuntatekniikan liikelaitos	205,1	209,6	-4,5	-2 %
Kuopion Vesi	77,7	76,0	1,7	2 %
Liikelaikokset yhteensä	322,1	324,7	-2,6	-1 %
Taseyksiköt				
Pohjois-Savon Pelastuslaitos	257,9	258,0	-0,1	0 %
Tilakeskus	38,9	40,7	-1,8	-4 %
Isäntäkuntapalvelut	41,6	39,8	1,8	5 %
Taseyksiköt yhteensä	338,4	338,5	-0,1	0 %
Yhteensä	5644,7	5524,5	120,2	2 %
Yllä oleviin htv-kertymiin sisältyy:				
Työllistämismäärän palkattujen htv	41,5	51,8	-10,3	-20 %
Kesätyöntekijöiden htv	49,6	36,3	13,3	37 %
Oppisopimuskoulutus htv	3,4	3,0	0,5	15 %

HTV = palkallinen työaika ilman tehtyä lisä- ja ylityötä

Palkattomat keskeytykset vaikuttavat lukuihin htv:ia vähentävästi.

Ydinkaupungin henkilötövuosikertymä on 122,9 htv suurempi kuin vastaavana aikana vuonna 2015. Henkilötövuosikertymän kasvu selittyy vuoden 2015 aikana toteutuneista varhaiskasvatushenkilöstön (+36,5 htv), perusopetushenkilöstön (+9,7 htv) sekä vanhus- ja vammaispalveluiden (+69,1 htv) ja lapsiperhepalveluiden (+5,8 htv) henkilöstön lisäyksistä. Konsernipalvelun henkilötövuosien alenema selittyy pääosin lomituspalkkuluhenkilöstön vähentymisellä. Henkilötövuosimäärä on pienentynyt liikelaitoksissa yhteensä 2,6 htv ja taseyksiköissä 0,1 htv.

PALKKAKULUJEN SEURANTA (ilman henkilösivukuluja)

Muutos edelliseen vuoteen tammi-marraskuu

Palvelualue	2016 €	Osuus palkka- summasta	2015 €	Muutos €	Muutos %
Tarkastustoimi	99 358	0 %	100 776	-1 418	-1 %
Konsernipalvelu	10 755 606	6 %	11 519 871	-764 266	-7 %
Yleishallinto	809 449	0 %	712 547	96 902	12 %
Vetovoimaisuuden palvelualue	1 179 848	1 %	1 299 757	-119 910	-10 %
Kaupunkiympäristön palvelualue	7 442 154	4 %	7 336 136	106 018	1 %
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	13 180 440	7 %	13 161 220	19 220	0 %
Kasvun ja oppimisen palvelualue	79 398 641	42 %	77 366 951	2 031 690	3 %
Perusturvan palvelualue	44 486 537	24 %	40 159 468	4 327 070	10 %
Terveystuon palvelualue	31 099 201	17 %	30 667 059	432 142	1 %
Palvelualueet yhteensä	188 451 233	100 %	182 323 785	6 127 448	3 %
Liikelaikokset					
Kallaveden Työterveys	2 065 583		2 070 232	-4 649	0 %
Kuopion Kuntatekniikan liikelaikokse	7 421 079		7 421 349	-270	0 %
Kuopion Vesi	3 431 180		3 363 914	67 267	2 %
Liikelaikokset yhteensä	12 917 843		12 855 495	62 348	0 %
Taseyksiköt					
Pohjois-Savon Pelastuslaitos	12 488 278		12 434 728	53 551	0 %
Tilakeskus	1 847 487		1 907 846	-60 359	-3 %
Isäntäkuntapalvelut	1 568 644		1 497 232	71 412	5 %
Taseyksiköt yhteensä	15 904 409		15 839 806	64 603	0 %
Yhteensä	217 273 485		211 019 086	6 254 400	3 %
Työllistämisvaroin palkatut	719 718		1 257 575	-537 857	-75 %
Kesätyöntekijät	1 030 194		868 280	161 914	44 %
Oppisopimuskoulutus	369 304		663 240	-293 936	-80 %
Sijaismaksajana maksetut palkat	605 210		2 952 295	-2 347 085	-388 %
Kuopion kaupunki yhteensä	219 997 911		216 760 476	3 237 435	1 %

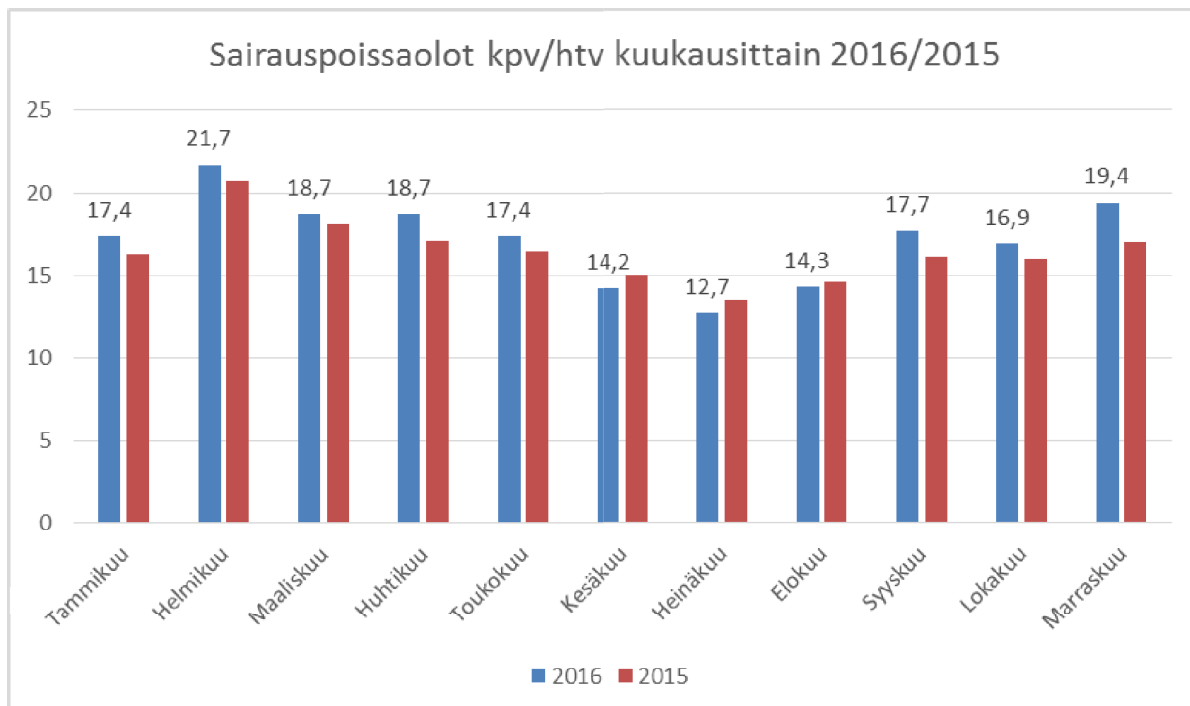
Lukuihin ei sisälly luottamustoimipalkkiot ja tulle 4080 kirjattava muut palkkakustannukset ja palkkiot eikä aktivoidut ja jaksotetu palkat eikä palkkojen oikaisuerät (=sairaus- ja tapaturmavakuutuskorvaukset).

Palkkakulujen kasvu selittyy pääsääntöisesti henkilöstömäärän kasvulla. Palkkakulujen kasvuun vaikuttaa myös 1.7.2015 toteutetut sopimuskorotukset, jotka vaihtelivat sopimusaloittain 0,29 % – 0,4 % sekä yleiskorotukset 1.1.2016 (lääkärit) ja 1.2.2016 (muut sopimusalat). Lääkäreiden yleiskorotus oli 0,3 % - 0,4 % ja muiden sopimusalojen yleiskorotukset vaihtelivat 16 eurosta 0,47 %:iin. Niilsistä kuntaliitoksella siirtyneen henkilöstön tehtäväkohtaiset palkat harmonisoitiin 1.8.2015 lukien. Kaupungin sijaismaksajana hoitama vammaisten henkilöiden avustajien palkanmaksu ollaan kuluvan vuoden aikana eriyttämässä kaupungin palkkahallinnosta Eteralta ostettavaksi palveluksi. Sijaismaksajana maksettu palkkasumma on alentunut vaiheittain toteutetun eriyttämisen johdosta.

SAIRAUSPOISSAOLOJEN SEURANTA

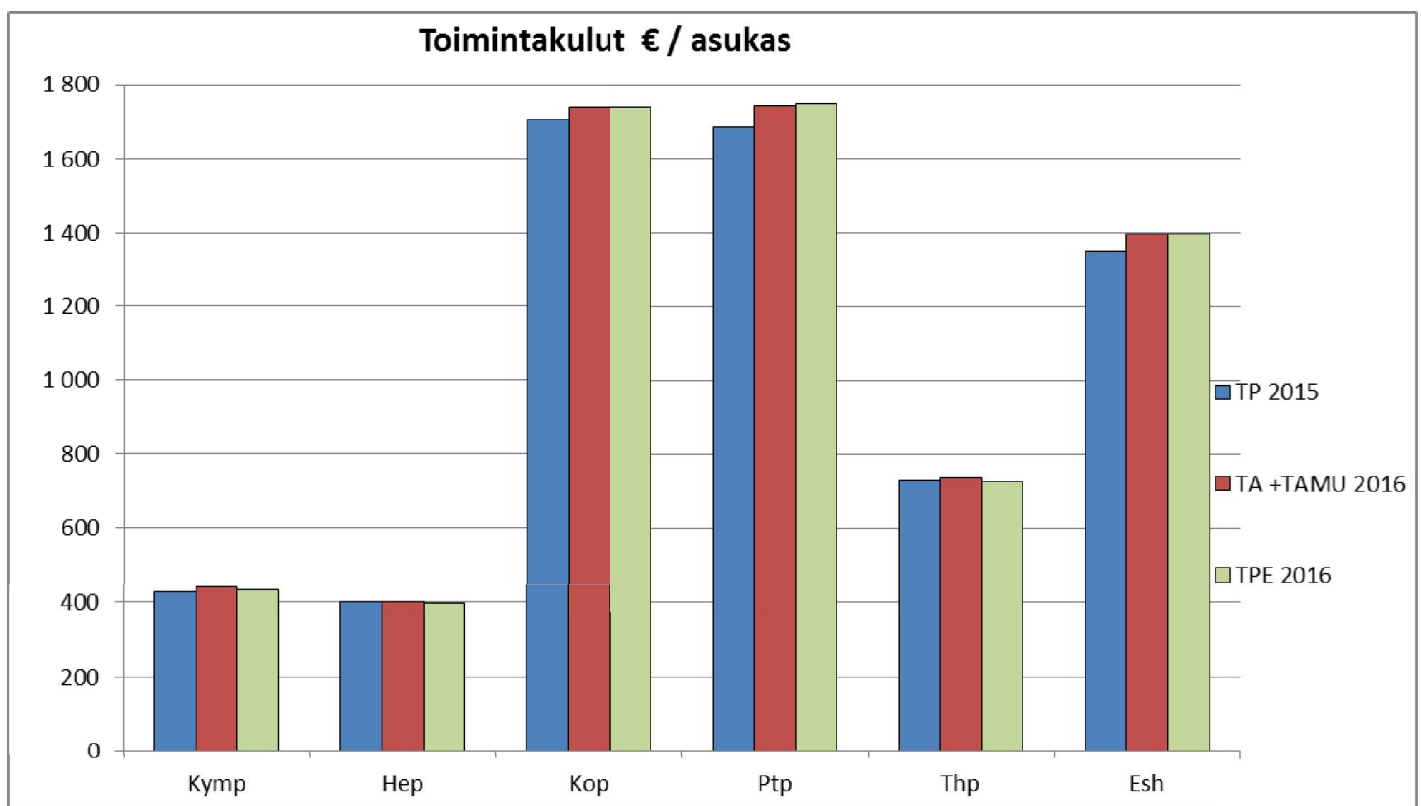
Palvelualue	SAIRAUSPOISSAOLOT			TAPATURMAPOISSAOLOT		
	2016	2015	Muutos	2016	2015	Muutos
tammikuu-marraskuu	kpv/htv	kpv/htv	kpv/htv	kpv/htv	kpv/htv	kpv/htv
Konsernipalvelu	24,2	23,0	1,2	3,6	4,7	-1,1
Vetovoimaisuuden palvelualue	11,2	21,0	-9,8			0,0
Kaupunkiympäristön palvelualue	10,8	9,8	1,0	0,1	0,3	-0,2
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	10,1	12,0	-1,9	0,2	0,2	0,0
Kasvun ja oppimisen palvelualue	15,2	14,4	0,8	0,7	0,8	-0,1
Perusturvan palvelualue	20,8	19,9	0,9	1,4	0,8	0,6
Terveydenhuollon palvelualue	19,3	17,2	2,1	0,3	0,4	-0,1
Palvelualueet yhteensä	17,1	16,4	0,7	0,9	0,9	0,0
Liikelaitokset						
Kallaveden Työterveys	14,2	13,0	1,2	0,1	0,2	-0,1
Kuopion Kuntatekniikkaliikelaitos	16,0	18,1	-2,1	1,0	0,8	0,2
Kuopion Vesi	11,0	16,7	-5,7		0,2	-0,2
Taseyksiköt						
Pohjois-Savon Pelastuslaitos	15,4	12,9	2,5	1,5	2,3	-0,8
Tilakeskus	16,6	10,4	6,2			0,0
Isäntäkuntapalvelut	24,6	21,0	3,6	0,4		0,4

Sairaus- ja tapaturmapoissaolot ovat kasvaneet ydinkaupungissa 0,7 kalenteripäivää/henkilötyövuosi verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Suurinta kasvu on ollut Tilakeskuksella, Tuusniemen Isäntäkuntapalveluissa, Pohjois-Savon pelastuslaitoksella sekä terveydenhuollon palvelualueilla.

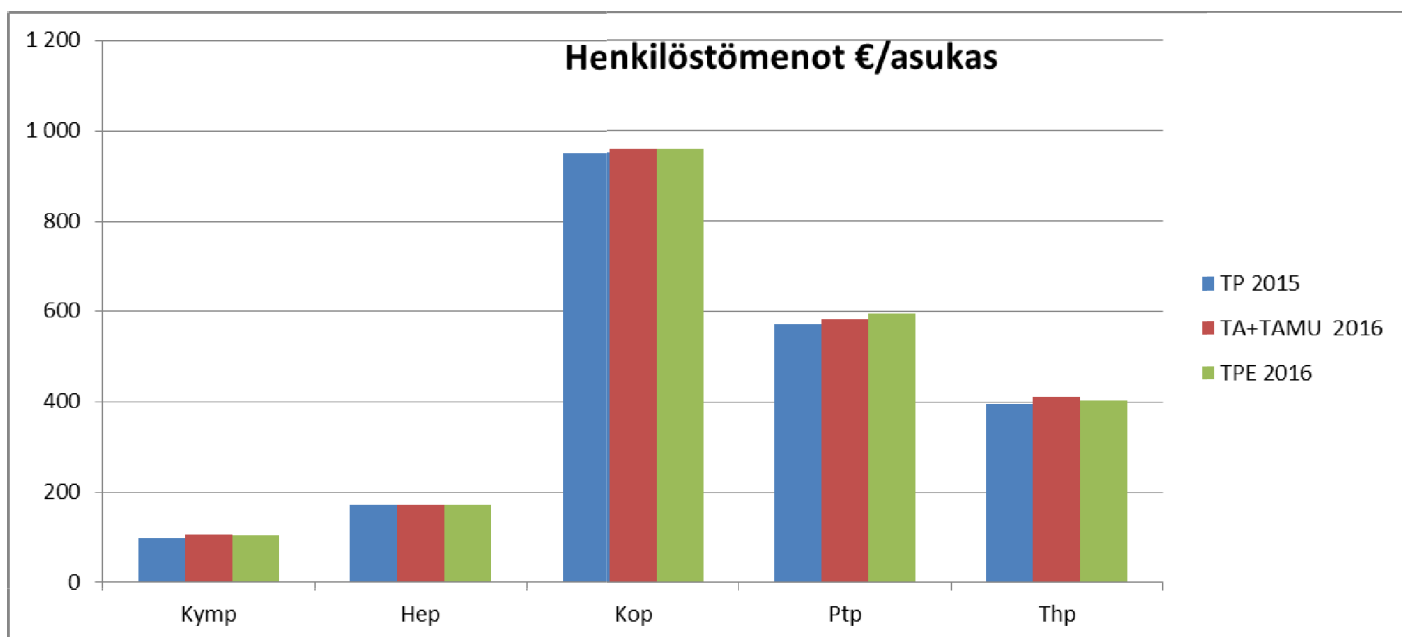
Toimintakulut € / asukas

	TP 2015 milj.€	€ / asukas	TA +TAMU 2016 milj.€	€ / asukas	TPE 2016 milj.€	€ / asukas
Kaupunkiympäristön palvelualue	47,97	428	49,66	441	49,15	436
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	44,90	400	45,27	402	45,01	400
Kasvun ja oppimisen palvelualue	191,21	1 705	195,63	1 737	195,63	1 737
Perusturvan palvelualue	189,02	1 686	196,32	1 743	197,11	1 750
Terveydenhuollon palvelualue (ilman ESH)	81,77	729	83,11	738	81,87	727
Erikoissairaanhoido	151,43	1 351	157,10	1 395	157,25	1 396

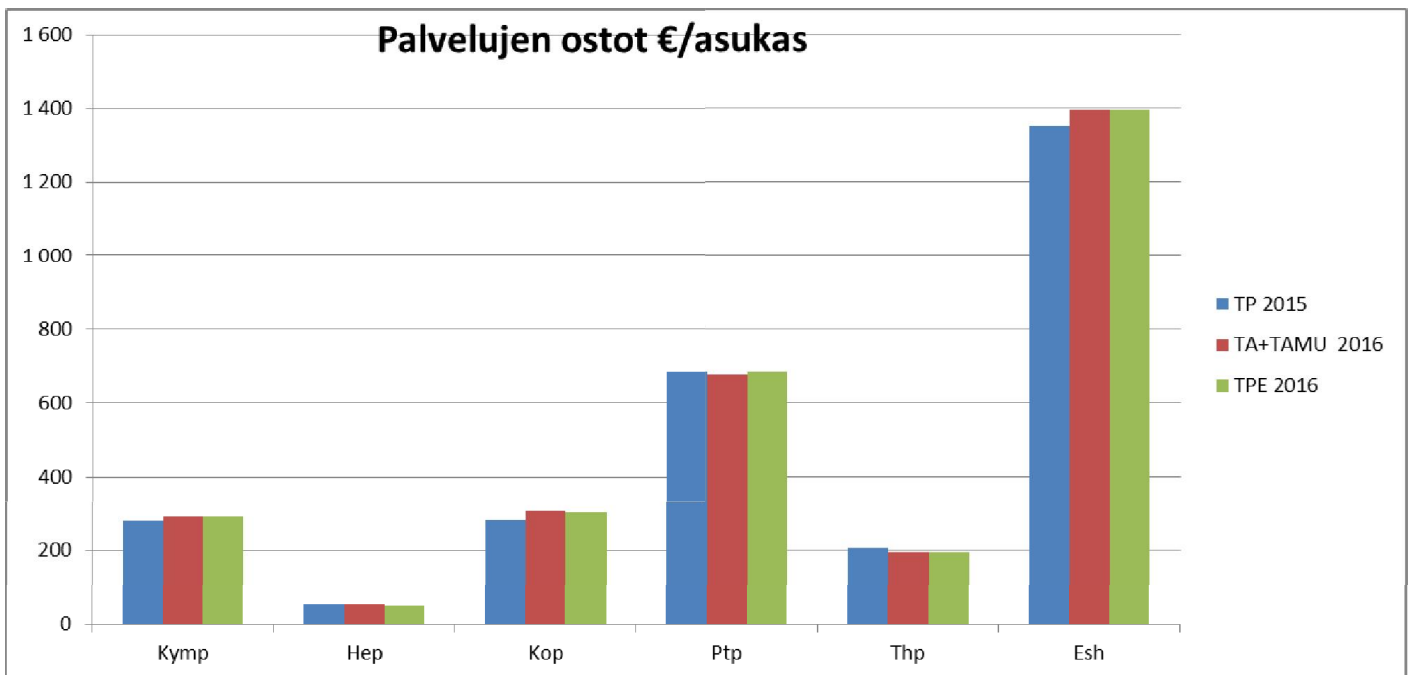
Henkilöstömenot € / asukas

	TP 2015 milj.€	€ / asukas	TA+TAMU 2016 milj.€	€ / asukas	TPE 2016 milj.€	€ / asukas
Kaupunkiympäristön palvelualue	11,18	100	11,96	106	11,59	103
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	19,16	171	19,26	171	19,17	170
Kasvun ja oppimisen palvelualue	106,50	950	107,88	958	108,09	960
Perusturvan palvelualue	63,96	571	65,60	583	66,90	594
Terveydenhuollon palvelualue (ilman ESH)	44,15	394	46,15	410	45,27	402

Palvelujen ostot € / asukas

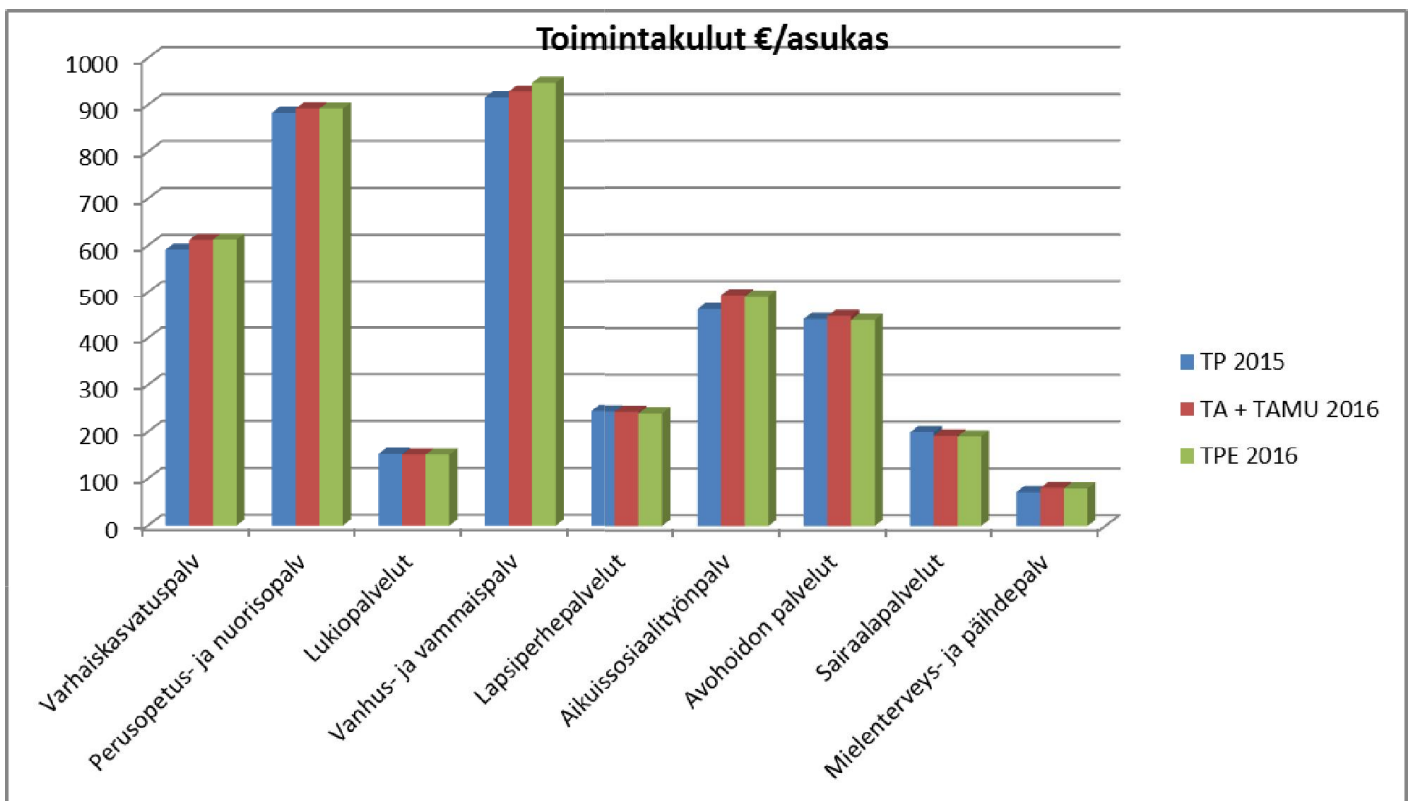
	TP 2015 milj.€	€ / asukas	TA+TAMU 2016 milj.€	€ / asukas	TPE 2016 milj.€	€ / asukas
Kaupunkiympäristön palvelualue	31,30	279	32,83	291	32,98	293
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	6,04	54	5,98	53	5,89	52
Kasvun ja oppimisen palvelualue	31,66	282	34,36	305	34,12	303
Perusturvan palvelualue	76,81	685	76,24	677	77,17	685
Terveydenhuollon palvelualue (ilman ESH)	23,32	208	22,08	196	21,79	194
Erikoissairaanhoito	151,42	1 351	157,10	1 395	157,23	1 396

Avainprosesseittain

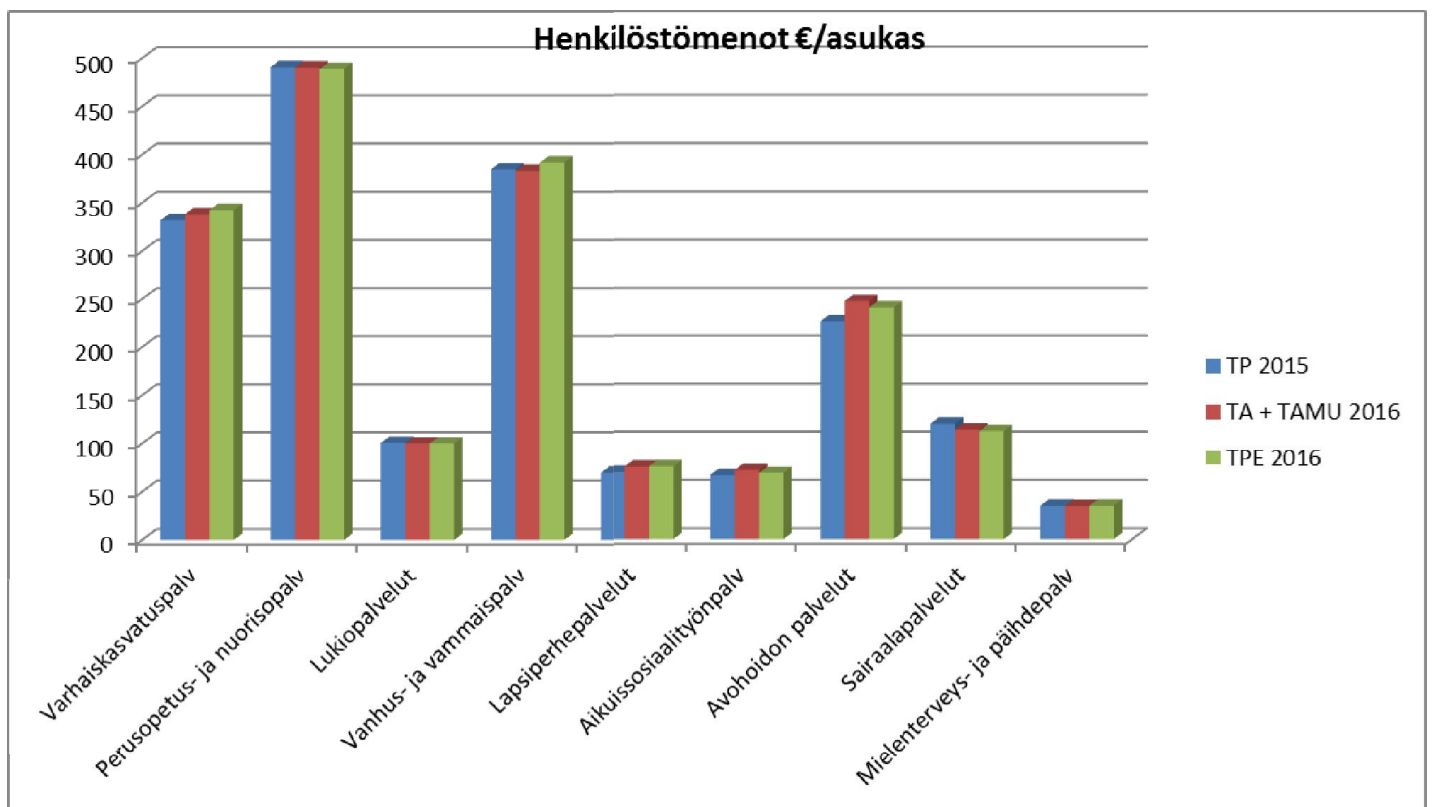
Toimintakulut € / asukas

	TP 2015 milj.€	€ / asukas	TA + TAMU 2016 milj.€	€ / asukas	TPE 2016 milj.€	€ / asukas
Varhaiskasvatuspalvelut	66,29	591	68,93	612	68,99	613
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	99,07	884	100,46	892	100,43	892
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	17,13	153	17,04	151	17,04	151
Vanhus- ja vammaispalvelut	102,68	916	104,50	928	106,65	947
Lapsiperhepalvelut	27,39	244	27,44	244	27,08	241
Aikuissosiaalityöpalvelut	51,98	464	55,47	493	55,20	490
Avohoidon palvelut	49,64	443	50,54	449	49,63	441
Sairaalapalvelut	22,45	200	21,76	193	21,54	191
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	8,14	73	9,10	81	9,02	80

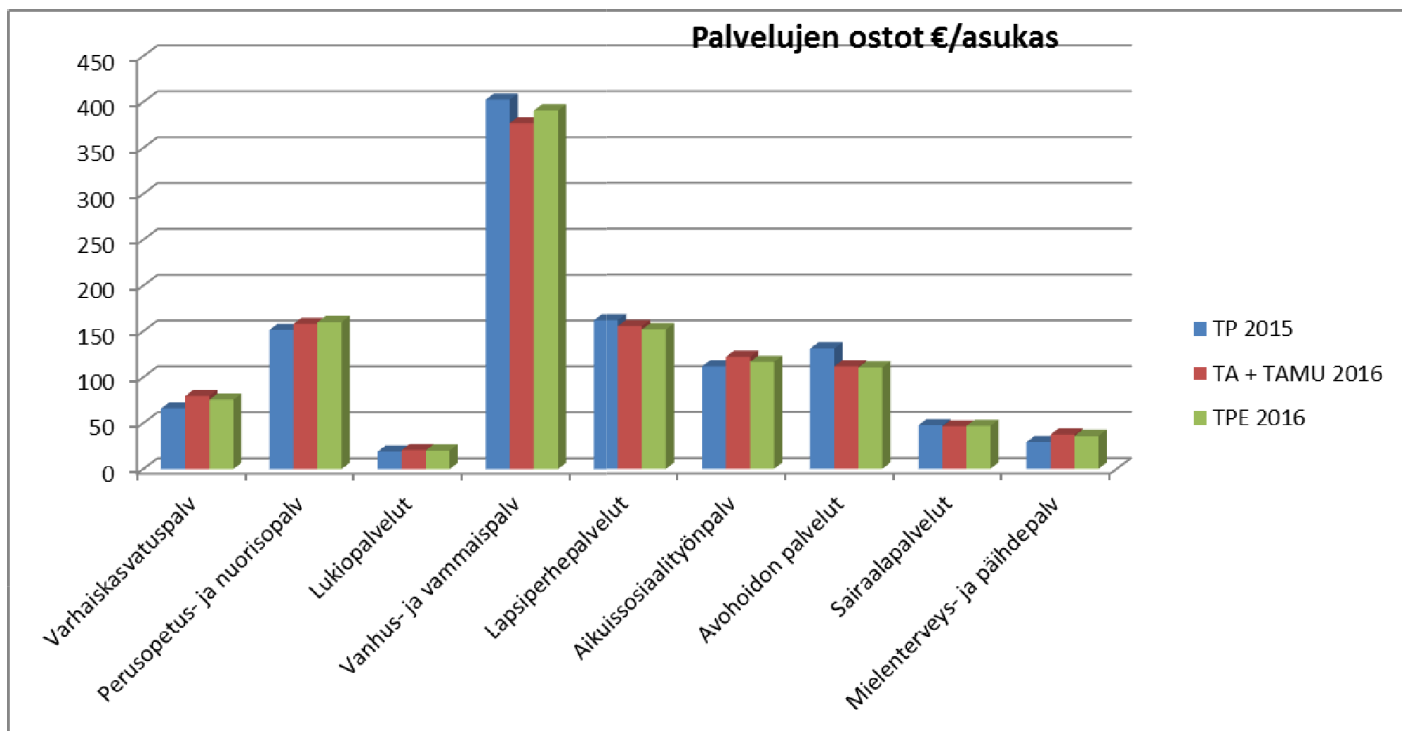
Henkilöstömenot € / asukas

	TP 2015 milj.€	€ / asukas	TA + TAMU 2016 milj.€	€ / asukas	TPE 2016 milj.€	€ / asukas
Varhaiskasvatuspalvelut	37,22	332	38,07	338	38,56	342
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	55,02	491	55,22	490	55,05	489
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	11,28	101	11,26	100	11,26	100
Vanhus- ja vammaispalvelut	43,13	385	43,14	383	44,13	392
Lapsiperhepalvelut	7,85	70	8,50	76	8,52	76
Aikuissosiaalityöpalvelut	7,47	67	8,09	72	7,76	69
Avohoidon palvelut	25,34	226	27,83	247	27,08	240
Sairaalapalvelut	13,43	120	12,82	114	12,64	112
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	3,89	35	3,88	34	3,93	35

Palvelujen ostot € / asukas

	TP 2015 milj.€	€ / asukas	TA + TAMU 2016 milj.€	€ / asukas	TPE 2016 milj.€	€ / asukas
Varhaiskasvatuspalvelut	7,42	66	8,98	80	8,51	76
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	16,98	151	17,80	158	18,02	160
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	2,13	19	2,33	21	2,29	20
Vanhus- ja vammaispalvelut	45,15	403	42,45	377	44,02	391
Lapsiperhepalvelut	18,18	162	17,52	156	17,10	152
Aikuissosiaalityöpalvelut	12,52	112	13,75	122	13,14	117
Avohoidon palvelut	14,70	131	12,58	112	12,45	111
Sairaalapalvelut	5,32	47	5,22	46	5,26	47
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	3,28	29	4,21	37	4,04	36

Verotulot 2016

Vuonna 2015 verotuloja kertyi yhteensä 429,4 milj. euroa, missä oli kasvua 23,7 milj. euroa (5,8 %) Kuopion vuoden 2014 tilinpäätökseen. Kun huomioidaan Maaningan kuntaliitoksen vaikutus, verotulojen kasvu oli 12,9 milj. euroa (3,1 %). Kunnallisverotulojen kertymä oli 369,4 milj. euroa, kasvua 7,1 milj. euroa (2 %). Yhteisöverotulojen kertymä oli 21,8 milj. euroa, kasvua 2 milj. euroa (10,1 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Kiinteistöverotulojen toteutuma oli 38,2 milj. euroa, missä on kasvua 3,8 milj. euroa (11 %) vuoteen 2014. Em. verolajeittaisiin vertailutietoihin sisältyvät Maaningan tiedot vuodelta 2014. Kiinteistöverokertymään sisältyy 1,4 milj. euroa korvausta aikaisemmilta vuosilta tilittämättä jääneitä kiinteistöveroja. Korvausten maksaminen perustui korkeimman oikeuden päätökseen.

Vuonna 2015 koko maassa verotulojen kasvu oli 2,8 %, joten Kuopion verotulojen kasvu oli hieman parempaa kuin koko maassa keskimäärin.

Vuoden 2016 alkuperäisessä talousarviossa verotulojen määräksi arvioitiin 424,7 milj. euroa, 4,7 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2015 tilinpäätöksessä. Vuoden 2016 verotulokertymää pienentävät valtion budjettiesitykseen ja hallitusohjelmaan sisältyvät veroperustemuutokset. Veroprosentteja ei korotettu vuodelle 2016. Talousarviomuutoksissa verotulojen määrää korotettiin 1 milj. eurolla 425,7 milj. euroon.

Verotulojen kertymä marraskuun lopussa oli 393,3 milj. euroa, kasvua viime vuoteen on vain 0,3 milj. euroa (0,1 %). Kunnallisveron tilitykset ovat 337,7 milj. euroa, kasvua 2,7 milj. euroa (0,8 %) viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Yhteisöveron tilitykset ovat 19,6 milj. euroa ja ne ovat vähentyneet 0,9 milj. euroa (4,3 %), kiinteistöveron kertymä on 36 milj. euroa, vähennystä 1,6 milj. euroa (4,2 %) edelliseen vuoteen verrattuna.

Suomen Kuntaliiton marraskuun alussa päivitetystä koko maan kuntien ennusteesta verotuloja arvioidaan kertyvän kuluvana vuonna 22 mrd. euroa, vain hieman edellisvuotta enemmän, kasvua 1,1 %. Kunnallisverotuoton arvioidaan kasvavan 1,7 %, mutta yhteisöverotuoton arvioidaan laskevan -6,8 %, johtuen kuntien jako-osuuden määräaikaisen 5 prosenttiyksikön korotuksen päättymisestä. Kiinteistöverotuoton kasvuksi arvioidaan 2,9 %. Ennuste perustuu Verohallinnon maksuunpanotilastoon, tilityserittelyihin ja kiinteistötietoihin sekä yleisiin talousennusteisiin.

Kuntasektorin ennusteen pohjalta laaditun kuntakohtaisen verotuloennusteen mukaan Kuopion verotulojen kertymä kuluvana vuonna olisi 428,2 milj. euroa, 3,5 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Ennusteen mukainen verotulokertymä on 1,2 milj. euroa (0,3 %) vähemmän kuin vuoden 2015 tilinpäätöksessä. Ennusteesta kunnallisveron tuottoarvio 371,5 milj. euroa on 0,8 milj. euroa talousarviota suurempi. Sen sijaan yhteisöverotuoton 20,2 milj. euroa arvioidaan olevan 2,6 milj. euroa talousarviota suurempi. Kiinteistöverotuoton 36,5 milj. euroa arvioidaan olevan talousarvion mukainen.

Verohallinnon (26.10.2016) julkaiseman alustavan arvion mukaan Kuopion kunnallisveron tilitykset kuluvana vuonna kasvavat 0,3 %, jolloin kunnallisverokertymä olisi 370,5 milj. euroa. Arvioitu kertymä on talousarvion mukainen. Koko maassa kasvu olisi 1,4 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Verovuodelta 2016 maksuunpantujen kiinteistöverotilastojen (15.9.2016) mukaan Kuopion kaupungin kiinteistöverot verovuodelta 2016 ovat 37,1 milj. euroa (-0,3 %), mikä on lähes 1 milj. euroa talousarviota enemmän. Koko maassa kiinteistöverojen maksuunpano kasvoi edellisvuodesta lähes 3 prosentilla noin 1 700 miljoonaan euroon.

Verotuloennuste on muutetun talousarvion mukaisesti 425,7 milj. euroa Kuntaliiton ja verohallinnon ennusteisiin perustuen.

VEROTULOENNUSTE 2016

	TA 2016	TPE 2016	Ero	
			Milj. €	%
Kunnallisvero	370,7	370,7	0,0	0,0 %
Yhteisövero	17,6	18,6	1,0	5,7 %
Kiinteistövero	36,4	36,4	0,0	0,0 %
Yhteensä	424,7	425,7	1,0	0,2 %

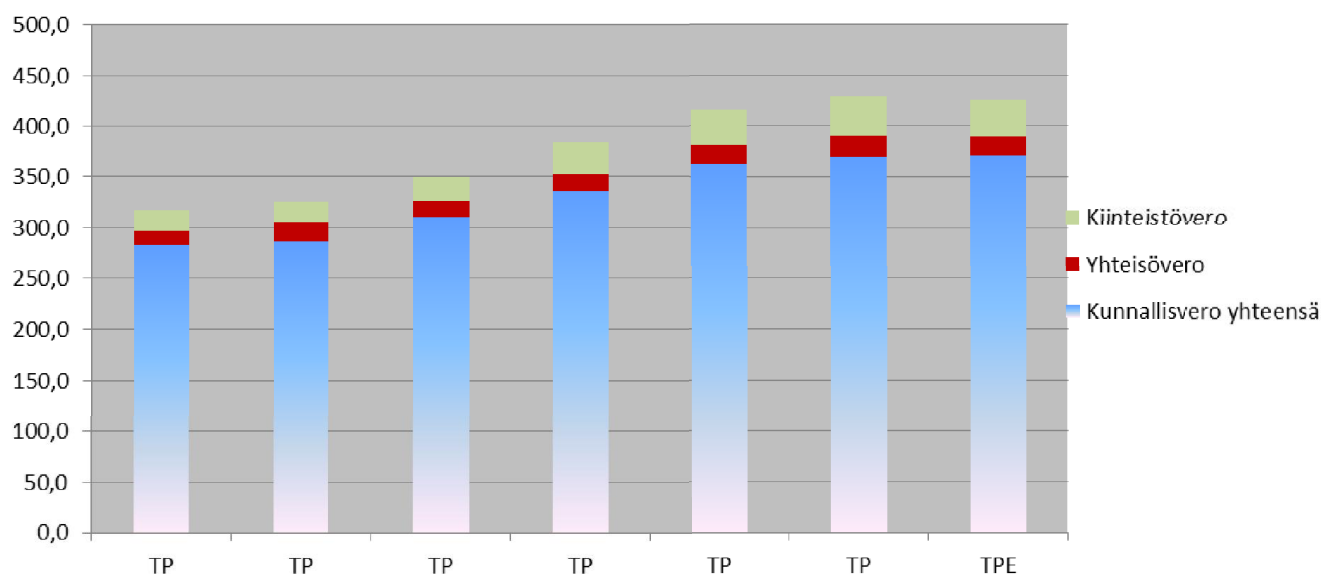
VEROTULOJEN MUUTOS 2015-2016

	TP 2015	TPE 2016	Ero	
			Milj. €	%
Kunnallisvero	369,4	370,7	1,3	0,3 %
Yhteisövero	21,8	18,6	-3,2	-14,6 %
Kiinteistövero	38,2	36,4	-1,8	-4,7 %
Yhteensä	429,4	425,7	-3,7	-0,9 %

VEROTILITYSTEN MUUTOS 2015-2016

Tammi-marraskuu	2015	2016	Muutos %
Kunnallisvero	334,9	337,7	0,8 %
Yhteisövero	20,5	19,6	-4,3 %
Kiinteistövero	37,5	36,0	-4,2 %
Yhteensä	393,0	393,3	0,1 %

Verotulot 2010-2016

Valtionosuudet 2016

Ministeriöiden vuoden vaihteen päätösten mukaan Kuopion kaupungille maksetaan peruspalvelujen valtionosuutta sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta yhteensä 181,4 milj. euroa. Tämä on 6,9 milj. euroa enemmän kuin kuluvan vuoden talousarviossa. Talousarvion valmistelussa valtionosuuksien arvioinnissa käytettiin Kuntaliiton ennakkolaskelmia. Valtionosuudet ovat täsmentyneet talousarvion laadinnan jälkeen mm. yksikköhintojen ja kertoimien osalta sekä verovuoden 2014 verotuksen valmistuttua. Syyskuun lopussa tehdyn päätöksen mukaan peruspalvelujen valtionosuus kasvaa 0,8 milj. euroa liittyen mm. omaishoidon ja perhehoidon kehittämiseen. Siten valtionosuudet ovat 182,2 milj. euroa, 7,8 milj. euroa budjetoitua suuremmat. Valtionosuuspäätösten perusteella kuluvan vuoden valtionosuudet ovat 18 milj. euroa ja 11 % suuremmat kuin viime vuonna. Talousarviomuutoksissa valtionosuuksien määrää korotettiin 7,7 milj. eurolla 182,2 milj. euroon. Valtionosuusennuste on 182,2 milj. euroa muutetun talousarvion mukaisesti.

Vuoden 2015 alusta otettiin käyttöön uudistettu valtionosuusjärjestelmä. Uuden järjestelmän mukaan Kuopion valtionosuudet lisääntyvät 134 euroa/asukas. Valtionosuusjärjestelmän uudistuksessa suurin muutos entiseen järjestelmään verrattuna on verotuloihin perustuvassa tasauksessa. Kuopio saa sitä uuden järjestelmän mukaan kuluvana vuonna 23,7 milj. euroa, kun vuoden 2014 vertailukelpoinen määrä oli 0,9 milj. euroa. Koska valtionosuusjärjestelmän uudistuksessa on siirtymäkausi, niin kuluvana vuonna Kuopio saa valtionosuuksia 100 euroa/asukasta kohden uudistuksen myötä.

Marraskuun loppuun mennessä valtionosuuksia on tilitetty 166,9 milj. euroa, mikä on 16,9 milj. euroa (11,3 %) edellisvuotta enemmän.

Nilsin ja Maaningan kuntaliitoksista maksettavat yhdistymisavustukset ja valtionosuusmenetyksen korvaukset käsitellään toimintatuloihin sisältyvinä erinä eikä tämän otsikon alla käsiteltävinä varsinaisina valtionosuuksina. Yhdistymisavustukset ovat yhteensä 1,2 milj. euroa ja valtionosuusmenetyksien korvaukset yhteensä 3,6 milj. euroa, yhteensä 4,8 milj. euroa.

VALTIONOSUUSENNUSTE 2016

	TA 2016	TPE 2016	Ero	
			Milj. €	%
Peruspalvelujen valtionosuus	183,1	189,0	5,9	3,2 %
siitä verotulotasaus	23,5	23,7	0,2	0,9 %
Muut opetus- ja kulttuuritoimen vo	-8,6	-6,8	1,8	-20,9 %
Yhteensä	174,5	182,2	7,7	4,4 %

VALTIONOSUUKSIEN MUUTOS 2015-2016

	TP 2015	TPE 2016	Ero	
			Milj.€	%
Peruspalvelujen valtionosuus	171,8	189,0	17,2	10,0 %
siitä verotulotasaus	22,4	23,7	1,3	5,8 %
Muut opetus- ja kulttuuritoimen vo	-7,6	-6,8	0,8	-10,5 %
Yhteensä	164,2	182,2	18,0	11,0 %

VALTIONOSUUKSIEN MUUTOS 2015-2016

Tammi-marraskuu	2015	2016	Ero	
			Milj.€	%
Peruspalvelujen valtionosuus	157,5	173,1	15,6	9,9 %
siitä verotulotasaus	20,5	21,7	1,2	5,7 %
Muut opetus- ja kulttuuritoimen vo	-7,5	-6,2	1,3	-16,8 %
Yhteensä	150,0	166,9	16,9	11,3 %

Pitkäaikaiset lainat 11 / 2016

Pitkäaikaisten lainojen määrä joulukuun 2015 lopussa oli 314,1 milj. euroa. Lainojen määrä lisääntyi vuoden 2015 aikana 45 milj. euroa ja lainoja lyhennettiin 42,5 milj. euroa. Lainakanta vuoden 2015 lopussa oli 2.802 euroa/asukas.

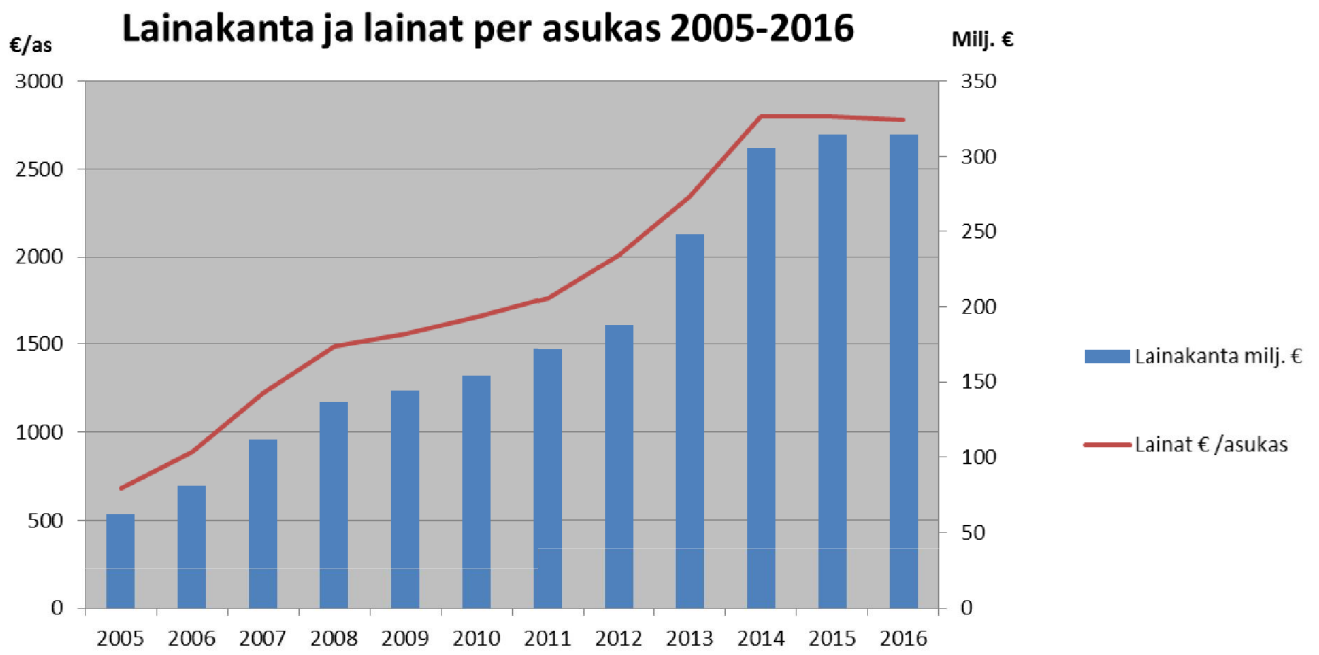
Vuoden 2016 talousarviossa on varattu 61 milj. euroa pitkäaikaisten lainojen lisäykseen ja 36,2 milj. euroa pitkäaikaisten lainojen lyhennykseen. Talousarvion mukaan kaupungin velkamäärä kasvaisi vuoden aikana 24,8 milj. euroa, jolloin lainakanta olisi vuoden 2016 lopussa siten 338,9 milj. euroa. Asukasta kohden laskettuna velkaa olisi talousarvion mukaisella kasvulla vuoden lopussa 3.035 euroa/asukas.

Kaupunki on maksanut marraskuun loppuun mennessä lyhennyksiä 52,2 miljoonaa euroa. Tästä määrästä 23,4 milj. euroa on ylimääräisiä lyhennyksiä, jotka liittyvät useamman lainan yhdistelyyn ja korvaamiseen uudella 22 milj. euron suuruisella lainalla. Korkokustannukset marraskuun loppuun mennessä ovat olleet 4,4 milj. euroa. Ennusteen mukaan korkokustannukset tulevat olemaan noin 5,3 milj. euroa vuonna 2016. Alkuperäisessä talousarviossa niiden määräksi arvioitiin 6,3 milj. euroa, 12.12.2016 kaupunginvaltuuston käsittelemässä vuoden 2016 talousarviomuutoksissa korkokustannuksia vähennettiin 1 milj. eurolla.

Tämän hetken rahoitusennusteen mukaan kaupungin lainakanta ei tule vuoden 2016 aikana nettomääräisesti kasvamaan juurikaan. Lainoja lyhennetään edellä kuvattu lainojen uudelleen järjestely mukaan lukien vuoden aikana 57,7 milj. euroa ja uutta lainaa nostetaan 58 milj. euroa. Ennusteen mukainen lainakanta olisi vuoden lopussa 314,4 milj. euroa, joka olisi noin 2.782 euroa/asukas. Lainakanta kasvaa ennusteen mukaan siis vain 0,3 milj. euroa vuoden 2016 aikana. Mikäli lainaa olisi vastoin odotuksia nostettava ennustettua enemmän, hoidetaan rahoitus laskemalla liikkeelle tarvittavan suuruinen kuntatodistus.

PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS 2015-2016				
	TP 2015	TPE 2016	Ero	
			Milj.€	%
Lainakanta 1.1.	311,6	314,1	2,5	0,8 %
Lisäys	45,0	58,0	13,0	28,9 %
Vähennys	42,5	57,7	15,2	35,9 %
Lainakanta 31.12.	314,1	314,4	0,3	0,1 %
€/as				
€/asukas	2 801	2 782	-19	-0,7 %

PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS 2016				
	TA 2016	TPE 2016	Ero	
			Milj. €	%
Lisäys	61,0	58,0	-3,0	-4,9 %
Vähennys	36,2	57,7	21,5	59,4 %
Lainakannan muutos	24,8	0,3	-24,5	-98,8 %

PALVELUALUEIDEN SEURANTA JA ENNUSTE

Ydinkaupungin tilivelvolliset viranhaltijat:

- kaupunginjohtaja
- palvelualuejohtajat
- asiakkuusjohtajat:
 - Konsernipalvelu: strategiajohtaja, henkilöstöjohtaja, yleiskaavajohtaja, kaupunginsihteeri, konserniohjausjohtaja, lomituspalvelujohtaja
 - Vetovoimaisuuden palvelualue: markkinointijohtaja, elinkeinojohtaja, kehittämisjohtaja
 - Kaupunkiympäristön palvelualue: suunnittelujohtaja, kaupungininsinööri, ympäristöjohtaja, kiinteistöjohtaja
 - Kasvun ja oppimisen palvelualue: opetusjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja, kasvun ja oppimisen tuen johtaja
 - Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue: hyvinvoinninjohtajat, tapahtuma- palveluidenjohtaja
 - Perusturvan palvelualue: perusturvajohtaja, kuntoutusjohtaja
 - Terveysthuollon palvelualue: terveysjohtaja, kuntoutusjohtaja

210004 Vetovoimaisuuden palvelualue

Toteuma: tammi-marras 2016

Tili	2015	Tot.%	2016	TA:N Tot.%	TP 2015	TA 2016	Tot.ennuste 2016	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	54 115	88,6	59 183	52,4	61 104	112 850	69 183	-43 667	61,3	8 079	13,2
Maksutuotot		0,0	0	0,0			0	0	0,0	0	0,0
Tuet ja avustukset	222 310	95,6	92 917	93,1	232 618	99 850	158 217	58 367	158,5	-74 401	-32,0
Vuokratuotot		0,0	1 800	0,0			5 800	5 800	580000,0	5 800	0,0
Muut tuotot	4 485	84,2	12 519	0,0	5 324		13 519	13 519	1351910,0	8 195	153,9
Muut toimintatuotot	4 485	84,2	12 519	0,0	5 324		13 519	13 519	1351910,0	8 195	153,9
Toimintatuotot	280 910	93,9	166 419	78,2	299 046	212 700	246 719	34 019	116,0	-52 327	-17,5
Palkat ja oikaisuerät	-1 264 023	94,1	-1 173 947	85,4	-1 343 315	-1 374 537	-1 274 280	100 257	92,7	69 035	-5,1
Muut henkilösivukulut	-73 263	94,0	-77 312	87,5	-77 920	-88 399	-83 914	4 485	94,9	-5 993	7,7
Eläkekulut	-242 012	95,4	-219 519	86,5	-253 642	-253 813	-238 280	15 533	93,9	15 362	-6,1
Henkilöstökulut	-1 579 298	94,3	-1 470 778	85,7	-1 674 878	-1 716 749	-1 596 474	120 275	93,0	78 404	-4,7
Asiakaspalvelujen ostot	0	0,0		0,0	0		0	0	0,0	0	0,0
Muiden palvelujen ostot	-1 471 592	87,9	-1 238 557	81,9	-1 674 551	-1 512 291	-1 539 245	-26 954	101,8	135 306	-8,1
Palvelujen ostot	-1 471 592	87,9	-1 238 557	81,9	-1 674 551	-1 512 291	-1 539 245	-26 954	101,8	135 306	-8,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 282	81,0	-22 788	317,2	-43 575	-7 183	-27 288	-20 105	379,9	16 287	-37,4
Avustukset	-830 510	73,3	-969 408	91,3	-1 132 549	-1 061 207	-1 053 408	7 799	99,3	79 140	-7,0
Muut vuokratulut	-19 636	92,9	-22 606	117,4	-21 130	-19 250	-24 198	-4 948	125,7	-3 068	14,5
Sisäiset vuokratulut	-128 003	90,2	-124 547	89,2	-141 849	-139 697	-135 844	3 853	97,2	6 005	-4,2
Vuokratulut	-147 640	90,6	-147 153	92,6	-162 979	-158 947	-160 042	-1 095	100,7	2 937	-1,8
Muut kulut	-4 444	97,4	-4 386	57,0	-4 564	-7 700	-5 686	2 014	73,8	-1 122	24,6
Muut toimintakulut	-4 444	97,4	-4 386	57,0	-4 564	-7 700	-5 686	2 014	73,8	-1 122	24,6
Toimintakulut	-4 068 766	86,7	-3 853 070	86,3	-4 693 094	-4 464 077	-4 382 143	81 934	98,2	310 952	-6,6
Toimintakate	-3 787 856	86,2	-3 686 651	86,7	-4 394 048	-4 251 377	-4 135 424	115 953	97,3	258 624	-5,9

TOIMINTA JA TALOUS - TOIMINTA JA TALOUS JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Vetovoimaisuuden palvelualueen toimintatuottojen toteutumaennuste on 0,2 milj. euroa, mikä on hieman budjetoitua suurempi.

Toimintakulujen toteutumaennuste on 4,4 milj. euroa, mikä on 0,1 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa. Suurin poikkeama on yritys- ja elinkeinopalveluissa, missä toimintakulujen arvioidaan toteutuvan 0,1 milj. euroa talousarviota pienempinä.

Toimintakatteen toteutumaennuste on -4,1 milj. euroa, mikä on 0,1 milj. euroa parempi kuin talousarviossa.

TALOUSARVION PITÄVYYS - TALOUSARVION PITÄVYYTEEN LIITTYVÄT RISKIT

Talousarvion pitävyyteen liittyviä riskejä ei ole tiedossa.

PALVELUJEN OSTOT - PALVELUJEN OSTOJEN JA HENKILÖTYÖVUOSIEN KEHITTYMINEN

Henkilöstökulujen arvioidaan toteutuvan 0,1 milj. euroa talousarviota pienempinä, henkilöstökulut toteutuvat talousarviota pienempinä yrityspalveluissa ja sidosryhmäpalveluissa. Palvelujen ostojen arvioidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisesti.

310004 Kaupunkiympäristön palvelualue

Toteuma: tammi-marras 2016

Tili	2015	Tot.%	2016	TA:N Tot.%	TP 2015	TA 2016	Tot.ennuste 2016	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot. %	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %	
Myyntituotot	17 419 576	90,7	18 025 542	86,1	19 197 038	20 941 724	19 846 078	-1 095 646	94,8	649 040	3,4	
Maksutuotot	3 148 646	85,6	3 933 774	87,8	3 678 709	4 478 834	4 288 774	-190 060	95,8	610 065	16,6	
Tuet ja avustukset	550 383	55,4	268 015	28,5	993 861	941 535	1 206 801	265 266	128,2	212 940	21,4	
Vuokratuotot	15 281 120	98,8	15 999 511	99,2	15 459 853	16 121 373	16 185 011	63 638	100,4	725 158	4,7	
Muut tuotot	1 467 892	77,9	1 661 348	95,4	1 883 166	1 740 902	1 887 978	147 076	108,4	4 811	0,3	
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	1 627 200	22,2	4 046 757	134,9	7 334 991	3 000 000	4 051 757	1 051 757	135,1	-3 283 234	-44,8	
Muut toimintatuotot	3 095 091	33,6	5 708 105	120,4	9 218 157	4 740 902	5 939 735	1 198 833	125,3	-3 278 423	-35,6	
Toimintatuotot	39 494 816	81,4	43 934 947	93,0	48 547 619	47 224 368	47 466 399	242 031	100,5	-1 081 221	-2,2	
Palkat ja oikaisuerät	-7 333 362	93,4	-7 441 329	87,8	-7 850 545	-8 472 168	-8 158 962	313 206	96,3	-308 417	3,9	
Muut henkilösivukulut	-414 404	93,6	-488 918	90,6	-442 897	-539 422	-535 159	4 263	99,2	-92 262	20,8	
Eläkekulut	-2 809 208	97,3	-2 647 924	89,8	-2 885 720	-2 948 636	-2 891 591	57 045	98,1	-5 871	0,2	
Henkilöstökulut	-10 556 974	94,4	-10 578 171	88,4	-11 179 162	-11 960 226	-11 585 711	374 515	96,9	-406 550	3,6	
Asiakaspalvelujen ostot		0,0	0	0,0	0		0	0	0,0	0	0,0	
Muiden palvelujen ostot	-27 697 288	88,5	-28 351 102	86,4	-31 295 364	-32 825 786	-32 978 102	-152 316	100,5	-1 682 739	5,4	
Palvelujen ostot	-27 697 288	88,5	-28 351 102	86,4	-31 295 364	-32 825 786	-32 978 102	-152 316	100,5	-1 682 739	5,4	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 176 568	75,1	-1 212 337	69,3	-1 565 953	-1 748 644	-1 588 487	160 157	90,8	-22 534	1,4	
Avustukset	-1 042 208	69,8	-1 043 563	68,6	-1 492 660	-1 521 700	-1 352 563	169 137	88,9	140 097	-9,4	
Muut vuokratulut	-613 754	98,7	-91 551	68,3	-621 970	-134 137	-110 251	23 886	82,2	511 720	-82,3	
Sisäiset vuokratulut	-981 900	91,6	-1 013 467	93,9	-1 071 597	-1 079 040	-1 107 256	-28 216	102,6	-35 659	3,3	
Vuokratulut	-1 595 653	94,2	-1 105 018	91,1	-1 693 567	-1 213 177	-1 217 507	-4 330	100,4	476 060	-28,1	
Muut kulut	-97 949	50,4	-333 287	84,8	-194 285	-392 835	-423 137	-30 302	107,7	-228 852	117,8	
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	-544 599	100,0	-394	0,0	-544 599		-394	-394	-394	13,0	544 204	-99,9
Muut toimintakulut	-642 547	87,0	-333 681	84,9	-738 883	-392 835	-423 531	-30 696	107,8	315 353	-42,7	
Toimintakulut	-42 711 239	89,0	-42 623 871	85,8	-47 965 588	-49 662 368	-49 145 901	516 467	99,0	-1 180 312	2,5	
Toimintakate	-3 216 423	-552,6	1 311 075	-53,8	582 031	-2 438 000	-1 679 502	758 498	68,9	-2 261 533	-388,6	

TOIMINTA JA TALOUS - TOIMINTA JA TALOUS JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Toimintakate näyttäisi toteutuvan talousarviota paremmin. Käyttösuunnitelmaan on tehty muutos myyntivoittojen, maankäyttö- ja kehittämiskorvausten, vuokratuottojen ja puunmyyntitulojen osalta. Tehty muutos ei ole muuttanut tulojen yhteissummaa.

TALOUSARVION PITÄVYYS - TALOUSARVION PITÄVYYTEEN LIITTYVÄT RISKIT

Joukkoliikenteen liikennöintikorvaukset ovat ylittämässä arvioidun 0,7 milj. eurolla. Lipputulokertymän alitus on ennusteessa yli 1,4 M€ (alennusryhmätuotteet, ilmaismatkustajat). Vaje pystytään kompensoimaan muilla tulonylityksillä ja kulusäästöillä.

Elyn kanssa käydyissä neuvotteluissa on selvinnyt, että Metso-kohteiden myynti valtiolle ei toteudu vuonna 2016.

PALVELUJEN OSTOT - PALVELUJEN OSTOJEN JA HENKILÖTYÖVUOSIEN KEHITTYMINEN

Palvelujen ostojen ennustetaan olevan talousarvion mukaiset. Ylitystä joukkoliikenteen liikennöintikorvauksissa ja vastaavasti säästöjä muissa kohteissa. Henkilötyövuosien kehittyminen noudattaa henkilöstösuunnitelmaa.

410004 Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Toteuma: tammi-marras 2016

Tili	2015	Tot.%	2016	TA:N Tot.%	TP 2015	TA 2016	Tot.ennuste 2016	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	1 800 971	86,5	1 776 396	79,9	2 082 623	2 224 561	2 033 728	-190 833	91,4	-48 895	-2,3
Maksutuotot	4 295 552	91,5	4 395 591	91,3	4 696 405	4 813 421	4 780 993	-32 428	99,3	84 588	1,8
Tuet ja avustukset	637 469	110,7	742 211	173,2	575 698	428 500	465 335	36 835	108,6	-110 363	-19,2
Vuokratuotot	2 025 677	90,4	2 082 364	88,8	2 240 533	2 344 609	2 266 202	-78 407	96,7	25 668	1,1
Muut tuotot	427 375	88,4	525 392	96,6	483 624	543 706	580 674	36 968	106,8	97 050	20,1
Muut toimintatuotot	427 375	88,4	525 392	96,6	483 624	543 706	580 674	36 968	106,8	97 050	20,1
Toimintatuotot	9 187 044	91,2	9 521 953	92,0	10 078 884	10 354 797	10 126 931	-227 866	97,8	48 048	0,5
Palkat ja oikaisuerät	-13 169 936	90,2	-13 249 316	89,7	-14 607 365	-14 772 545	-14 700 489	72 056	99,5	-93 124	0,6
Muut henkilösivukulut	-739 702	90,3	-856 820	88,6	-819 471	-966 870	-952 606	14 264	98,5	-133 135	16,2
Eläkekulut	-3 302 641	88,5	-3 181 000	90,4	-3 732 763	-3 517 268	-3 513 853	3 415	99,9	218 910	-5,9
Henkilöstökulut	-17 212 279	89,8	-17 287 136	89,8	-19 159 599	-19 256 683	-19 166 948	89 735	99,5	-7 348	0,0
Asiakaspalvelujen ostot	-78 308	100,0		0,0	-78 308	-2 200	-200	2 000	9,1	78 108	-99,7
Muiden palvelujen ostot	-5 092 903	85,4	-4 872 258	81,5	-5 965 099	-5 980 625	-5 886 688	93 937	98,4	78 410	-1,3
Palvelujen ostot	-5 171 211	85,6	-4 872 258	81,4	-6 043 407	-5 982 825	-5 886 888	95 937	98,4	156 519	-2,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 410 887	89,3	-1 340 869	86,8	-1 579 212	-1 544 614	-1 552 337	-7 723	100,5	26 875	-1,7
Avustukset	-3 294 837	90,1	-3 341 248	93,8	-3 655 572	-3 561 132	-3 594 716	-33 584	100,9	60 857	-1,7
Muut vuokratulut	-191 575	79,2	-170 717	61,9	-241 863	-275 839	-213 869	61 970	77,5	27 994	-11,6
Sisäiset vuokratulut	-12 894 102	91,5	-13 236 441	91,2	-14 086 358	-14 511 587	-14 472 601	38 986	99,7	-386 243	2,7
Vuokratulut	-13 085 677	91,3	-13 407 158	90,7	-14 328 221	-14 787 426	-14 686 470	100 956	99,3	-358 249	2,5
Muut kulut	-104 228	79,7	-90 990	65,2	-130 712	-139 500	-124 869	14 631	89,5	5 843	-4,5
Muut toimintakulut	-104 228	79,7	-90 990	65,2	-130 712	-139 500	-124 869	14 631	89,5	5 843	-4,5
Toimintakulut	-40 279 119	89,7	-40 339 659	89,1	-44 896 723	-45 272 180	-45 012 228	259 952	99,4	-115 504	0,3
Toimintakate	-31 092 075	89,3	-30 817 706	88,3	-34 817 840	-34 917 383	-34 885 296	32 087	99,9	-67 457	0,2

TOIMINTA JA TALOUS - TOIMINTA JA TALOUS JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan n. -228 000 € ja toimintakulujen n. 260 000 € alle talousarvion. Toimintakatteen alitusennuste on n. 32 000 € (99,9 %).

Bruttosivovien yksiköiden osalta ennustetaan tulojen ja menojen alittumista n. 180 000 €. Kirjastopalveluissa n. 78 000 €, museopalveluissa n. 64 000 €, ulkoilu- ja virkistyspalveluissa n. 30 000 € ja kansalaistoiminnan aktivointiyksikössä n. 8 000 €. Tukipalvelujen ennuste on n. 7 500 € positiivinen.

Nettosivovien yksiköiden, eli liikuntapaikkapalvelujen, kansalaisopiston ja teatterin ennusteet ovat talousarvion mukaisia ja musiikkikeskuksen ennuste n. 24 000 € positiivinen. Teatteri ja musiikkikeskus ovat kolmivuotisessa budjetoinnissa ja mahdollinen yli-/alijäämä siirtyy seuraavalle vuodelle.

TALOUSARVION PITÄVYYS - TALOUSARVION PITÄVYYTEEN LIITTYVÄT RISKIT

Musiikkikeskus on tehnyt useita talouden tasapainottamistoimenpiteitä: mm. orkesterin käyttökorvaus on poistettu, tehtäviä täytetty vain osan vuotta tai konserttikohteisesti, menoja karsittu ja erilliskorvaukset korvataan vastaavasti vapaana, aina kun se on toiminnan kannalta mahdollista. Em. toimenpiteet ja tulojen toteutuminen budjetoitua suurempana mahdollistaa todennäköisesti hieman positiivisen tuloksen.

Teatterin kevätnäytäntökauden toimintatuotto- ja katsojatavoite saavutettiin ja näytäntökausi toteutui suunnitellusti. Vuoden 2016 pääsylipputavoitetta ei saavuteta, tulokertymää on yritetty kasvattaa nostamalla pääsylippujen hintaa, mutta se näkyy lipunmyynnin määrällisenä hidastumisena. Tällä hetkellä Kuopio on Suomen kalleimpia teattereista lipunhinnaltaan, ja nykyisessä kilpailutilanteessa se ei toimi.

PALVELUJEN OSTOT - PALVELUJEN OSTOJEN JA HENKILÖTYÖVUOSIEN KEHITTYMINEN

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen henkilötövuosien määrä on kasvanut 1,9 htv edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvua on ohjatun hyvinvoinnin (3,5 / asukastupaohjaajat), taidepalveluissa (0,2) ja tukipalveluissa (0,2), vastaavasti vähennystä on tapahtunut omatoimisissa palveluissa (-2,0).

510004 Kasvun ja oppimisen palvelualue

Toteuma: tammi-marras 2016

Tili	2015	Tot.%	2016	TA:N Tot.%	TP 2015	TA 2016	Tot.ennuste 2016	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	2 321 359	78,5	2 498 950	77,9	2 956 012	3 206 536	3 181 044	-25 492	99,2	225 033	7,6
Maksutuotot	6 285 775	90,4	6 356 232	89,8	6 953 747	7 081 448	6 993 176	-88 272	98,8	39 429	0,6
Tuet ja avustukset	4 340 923	127,0	3 411 430	106,0	3 418 991	3 219 121	3 333 727	114 606	103,6	-85 263	-2,5
Vuokratuotot	235 999	70,8	311 441	107,2	333 502	290 590	348 016	57 426	119,8	14 514	4,4
Muut tuotot	25 567	95,8	20 425	25,0	26 697	81 772	23 504	-58 268	28,7	-3 193	-12,0
Muut toimintatuotot	25 567	95,8	20 425	25,0	26 697	81 772	23 504	-58 268	28,7	-3 193	-12,0
Toimintatuotot	13 209 623	96,5	12 598 478	90,8	13 688 948	13 879 467	13 879 467	0	100,0	190 519	1,4
Palkat ja oikaisuerät	-76 245 227	91,5	-78 175 916	92,3	-83 311 650	-84 690 168	-84 604 175	85 993	99,9	-1 292 526	1,6
Muut henkilösivukulut	-4 415 489	91,5	-5 235 940	94,7	-4 825 121	-5 531 506	-5 667 469	-135 963	102,5	-842 348	17,5
Eläkekulut	-17 036 318	92,8	-16 448 710	93,1	-18 358 341	-17 662 519	-17 820 149	-157 630	100,9	538 192	-2,9
Henkilöstökulut	-97 697 034	91,7	-99 860 566	92,6	-106 495 112	-107 884 193	-108 091 794	-207 601	100,2	-1 596 682	1,5
Asiakaspalvelujen ostot	-3 290 552	82,2	-3 576 103	78,9	-4 003 961	-4 533 106	-4 366 715	166 391	96,3	-362 754	9,1
Muiden palvelujen ostot	-23 995 643	86,8	-26 882 125	90,1	-27 656 060	-29 824 197	-29 755 649	68 548	99,8	-2 099 589	7,6
Palvelujen ostot	-27 286 195	86,2	-30 458 227	88,7	-31 660 021	-34 357 303	-34 122 363	234 940	99,3	-2 462 342	7,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 091 814	86,2	-2 226 594	91,2	-2 426 564	-2 441 256	-2 478 851	-37 595	101,5	-52 287	2,2
Avustukset	-10 005 883	91,1	-10 420 289	88,5	-10 977 743	-11 778 880	-11 885 395	-106 515	100,9	-907 652	8,3
Muut vuokratulut	-171 351	90,1	-167 064	116,7	-190 224	-143 120	-178 919	-35 799	125,0	11 305	-5,9
Sisäiset vuokratulut	-35 893 680	91,6	-35 392 330	91,4	-39 203 786	-38 709 038	-38 618 909	90 129	99,8	584 876	-1,5
Vuokratulut	-36 065 031	91,5	-35 559 394	91,5	-39 394 010	-38 852 158	-38 797 828	54 330	99,9	596 181	-1,5
Muut kulut	-210 658	81,6	-213 215	68,1	-258 255	-313 177	-250 736	62 441	80,1	7 519	-2,9
Muut toimintakulut	-210 658	81,6	-213 215	68,1	-258 255	-313 177	-250 736	62 441	80,1	7 519	-2,9
Toimintakulut	-173 356 614	90,7	-178 738 285	91,4	-191 211 705	-195 626 967	-195 626 967	0	100,0	-4 415 262	2,3
Toimintakate	-160 146 991	90,2	-166 139 807	91,4	-177 522 757	-181 747 500	-181 747 500	0	100,0	-4 224 743	2,4

TOIMINTA JA TALOUS - TOIMINTA JA TALOUS JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintatuottojen ja -kulujen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina.

Kalenterivuoden aikana on hyväksytty kolme talousarviomuutosta: hanketoiminnan vuoksi lisättiin toimintatuloihin ja -menoihin n. 0,5 M€, varhaiskasvatuspalvelujen ylityksen vuoksi lisättiin toimintakuluihin 1,9 M€ ja maahanmuuttajaopetuksen järjestämistä varten lisättiin lukiokoulutukseen toimintakuluja 0,138 M€.

Talousarviomuutoksissa huomioitiin, että lomapalkkavelkakirjauksen ennustetaan alentavan kasvun ja oppimisen palvelualueen henkilöstömenoja 0,9 milj. eurolla. Kirjanpitolautakunnan kuntajaostosta tulleen lausunnon mukaan kilpailukykysovimuksessa sovitun lomarahaleikkauksen (30 %) vaikutus otetaan huomioon jo lomapalkkavelkakirjauksessa vuoden 2016 tilinpäätöksessä. Lopullinen kirjauksen suuruus nähdään vasta tilinpäätösvaiheessa.

TALOUSARVION PITÄVYYS - TALOUSARVION PITÄVYYTEEN LIITTYVÄT RISKIT

Varhaiskasvatuspalveluissa sekä kunnallisessa että yksityisessä päivähoitossa on hoidossa olevien lasten määrä vuoden alusta lähtien ollut merkittävästi suurempi, kuin mihin talousarviossa on varauduttu. Kunnallisessa päivähoitossa oli varauduttu 60 lapsen määrälliseen kasvuun puolen vuoden ajalle, kun kasvu oli ensimmäisen puolivuotiskauden aikana 150 lasta. Yksityisessä päivähoitossa kasvu oli 100 lasta, kun talousarviossa oli varauduttu 60 lapsen määrälliseen kasvuun.

Syyskaudella kunnallisessa päivähoitossa on ollut lapsia vähän vähemmän kuin edellisvuonna, vastaavasti avoimien varhaiskasvatuspalvelujen määrää on kasvatettu ja lapsimäärä on siellä kasvanut. Yksityisessä päivähoitossa lapsia on ollut n. 120 lasta enemmän kuin edellisvuonna.

Toinen varhaiskasvatuspalvelujen talouden haaste on lakimuutosten vaikutus, jonka osalta talousarviossa huomioitiin 1 M€ sopeutus. Syyskauden toteutuman perusteella voidaan todeta, että lakimuutos ei tuonut toimintaan säästöjä.

PALVELUJEN OSTOT - PALVELUJEN OSTOJEN JA HENKILÖTYÖVUOSIEN KEHITTYMINEN

Varhaiskasvatuksen palvelujen ostoissa tapahtunut kasvu edelliseen vuoteen johtuu siitä, että sisäisistä vuokrista erotettiin päiväkotien käyttäjäpalvelut ja niiden osalta kustannukset kirjautuvat vuoden 2016 alusta lukien muiden palvelujen ostoihin, vuositason ko. kustannukset ovat n. 0,9 M€.

Henkilötyövuosien määrässä on tapahtunut kasvua verrattuna edelliseen vuoteen 52,8 htv. Suurin kasvun on tapahtunut varhaiskasvatuspalveluissa lasten määrän kasvun vuoksi 41,7 henkilötyövuotta. Myös perusopetus- ja nuorisopalveluissa on ollut kasvua 7 henkilötyövuotta, kasvu johtuu eteläisen alueen uusista opetusryhmistä, jotka on perustettu oppilasmäärän kasvun vuoksi, myös koulunkäynnin ohjaajien määrä sekä hanketoiminnan henkilöstömäärä on kasvanut. Kasvun ja oppimisen tuen palveluissa on myös kasvua 5,2 henkilötyövuotta, kuluvan vuoden alusta lukien on saatu kaikki vakanssit täytettyä. Lukiopalveluissa ja toisen asteen yhteistyössä on hieman vähennystä (-0,6), kuten myös tukipalveluissa (-0,5).

610004 Perusturvan palvelualue

Toteuma: tammi-marras 2016

Tili	2015	Tot.%	2016	TA:N Tot.%	TP 2015	TA 2016	Tot.ennuste 2016	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	4 256 707	76,8	5 217 547	138,8	5 541 550	3 759 889	5 774 947	2 015 058	153,6	233 397	4,2
Maksutuotot	12 351 956	89,2	12 396 692	88,8	13 847 724	13 956 142	13 817 092	-139 050	99,0	-30 631	-0,2
Tuet ja avustukset	10 775 066	89,5	10 285 894	80,2	12 039 554	12 829 838	11 392 894	-1 436 944	88,8	-646 660	-5,4
Vuokratuotot	1 718 415	89,9	1 768 673	108,8	1 912 026	1 625 204	1 968 673	343 469	121,1	56 647	3,0
Muut tuotot	1 262 893	89,7	1 125 940	89,6	1 408 669	1 257 082	1 269 340	12 258	101,0	-139 329	-9,9
Muut toimintatuotot	1 262 893	89,7	1 125 940	89,6	1 408 669	1 257 082	1 269 340	12 258	101,0	-139 329	-9,9
Toimintatuotot	30 365 037	87,4	30 794 746	92,1	34 749 522	33 428 155	34 222 946	794 791	102,4	-526 577	-1,5
Palkat ja oikaisuerät	-45 163 782	91,8	-46 558 853	92,2	-49 212 414	-50 494 072	-50 485 349	8 723	100,0	-1 272 936	2,6
Muut henkilösivukulut	-2 547 759	91,4	-3 074 688	84,3	-2 788 227	-3 649 274	-3 337 721	311 553	91,5	-549 494	19,7
Eläkekulut	-11 102 599	92,8	-11 198 475	97,8	-11 963 993	-11 454 164	-12 077 040	-622 876	105,4	-113 047	0,9
Henkilöstökulut	-58 814 140	91,9	-60 832 017	92,7	-63 964 634	-65 597 510	-65 900 111	-302 601	100,5	-1 935 477	3,0
Asiakaspalvelujen ostot	-52 573 277	85,1	-51 428 237	88,6	-61 789 237	-58 033 639	-60 743 737	-2 710 098	104,7	1 045 500	-1,7
Muiden palvelujen ostot	-12 570 976	83,7	-13 665 117	75,1	-15 023 709	-18 206 121	-16 425 617	1 780 504	90,2	-1 401 908	9,3
Palvelujen ostot	-65 144 253	84,8	-65 093 354	85,4	-76 812 946	-76 239 760	-77 169 354	-929 594	101,2	-356 408	0,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 273 986	81,4	-1 572 311	108,6	-1 565 376	-1 447 780	-1 898 211	-450 431	131,1	-332 835	21,3
Avustukset	-32 450 505	89,3	-37 591 103	87,4	-36 320 012	-43 001 190	-41 762 503	1 238 687	97,1	-5 442 491	15,0
Muut vuokratulut	-1 172 956	89,7	-1 096 149	99,6	-1 307 580	-1 100 641	-1 189 449	-88 808	108,1	118 130	-9,0
Sisäiset vuokratulut	-7 789 447	91,7	-7 987 275	93,0	-8 496 879	-8 592 550	-8 729 875	-137 325	101,6	-232 997	2,7
Vuokratulut	-8 962 402	91,4	-9 083 425	93,7	-9 804 458	-9 693 191	-9 919 325	-226 134	102,3	-114 866	1,2
Muut kulut	-383 429	69,9	-421 294	124,0	-548 161	-339 698	-461 794	-122 096	135,9	86 366	-15,8
Muut toimintakulut	-383 429	69,9	-421 294	124,0	-548 161	-339 698	-461 794	-122 096	135,9	86 366	-15,8
Toimintakulut	-167 028 715	88,4	-174 593 504	88,9	-189 015 586	-196 319 129	-197 111 297	-792 168	100,4	-8 095 711	4,3
Toimintakate	-136 663 679	88,6	-143 798 758	88,3	-154 266 064	-162 890 974	-162 888 352	2 622	100,0	-8 622 288	5,6

TOIMINTA JA TALOUS - TOIMINTA JA TALOUS JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Perusturvan palvelualueen toimintatuottojen ennakoidaan ylittävän muutetun talousarvion 0,8 M€. Ylityksestä 0,3 M€ muodostuu vanhus- ja vammaispalvelujen vuokratuottojen ylityksestä, 0,3 M€ lapsiperhepalveluissa tukien ja avustusten sekä myyntituottojen ylityksestä sekä 0,2 M€ aikuissosiaalityönpalveluissa myyntituottojen ylityksestä. Toimintakulujen ennakoidaan ylittävän muutetun talousarvion myös 0,8 €. Ylitys muodostuu käytännössä kokonaan vanhusten hoitopalvelujen palveluprosessissa ennakoidusta 2,1 M€:n suuruista asiakaspalvelujen ostosta. Ylityksestä ennakoidaan saatavan katetuksi 1,3 M€ perusturvan muiden avainprosessien säästöillä.

Vanhusten hoivapalveluissa toiminta on toteutunut toimintasuunnitelman mukaisesti. Talouden sopeuttamiseksi on lakkautettu Karttulan Marinpiha ja henkilöstö (7 tehtävää) on siirretty Tervaniityn viranomaisten edellyttämään yöhöitoon sekä henkilöstöpooliin sisäisiin sijaistuksiin. Kehitysvammahuollon ja vammaispalveluiden palveluprosessin toimintakulut ovat talousarvion mukaisella tasolla (90 %).

Lapsiperhepalveluiden talouden ennustetaan marraskuun toteutuman perusteella toteutuvan talousarvion mukaisena.

Aikuissosiaalityön avainprosessissa ei marraskuun menojen toteutuman (87,81 %) perusteella ennakoida menoylitystä.

TALOUSARVION PITÄVYYS - TALOUSARVION PITÄVYYTEEN LIITTYVÄT RISKIT

Vanhusten hoivapalveluissa riskin muodostaa kotihoitopalvelujen asiakastarpeisiin liittyvät muutokset. Ikäihmisten kotihoidon palvelutarpeet ovat sidoksissa laajemmin kaupungin palveluvalikoimaan ja kykyyn ohjata asiakkaita tarkoituksenmukaisiin palveluihin. Vammaispalvelulain mukainen subjektiivinen oikeus palveluihin aiheuttaa epävarmuutta talouden pitävyyteen; palvelut ovat yleensä kalliita.

Lapsiperhepalveluissa toimintakulut ovat toteutuneet tällä hetkellä talousarvion mukaisesti, tosin ostopalvelut näkyvät 1,5 kk viiveellä.

Aikuissosiaalityönpalveluiden avainprosessissa työmarkkinatuen ennakoidaan ylittävän talousarviovarauksen n. 1,2 M€, mutta se kompensoituu työllistämisen tuen hankerahoituksesta, jossa varaus on ennakoitua suurempi.

PALVELUJEN OSTOT - PALVELUJEN OSTOJEN JA HENKILÖTYÖVUOSIEN KEHITTÄMINEN

Vanhusten palveluohjauksessa palvelujen ostot toteutuvat asumispalveluissa palvelujen järjestämistä odottavien määrän kasvusta huolimatta suunnitelman mukaisesti. Turvapalvelun tuottaminen määräaikaisella ostopalvelu päätöksellä on lisännyt palvelun järjestämiskustannuksia. Hoivapalveluissa palvelujen ostoja on kohdistettu ennakoiduttuun, runsaasti palveluja tarvitsevien asiakkaiden palvelukokonaisuuksien järjestämiseksi. Ostojen tarve on syntynyt lapsiasiakkaiden vierihoidosta sekä ympärivuorokauden runsaasti apua tarvitsevan kuntalaisen hoidosta. Vammaispalveluissa ei ole vielä riittävästi kaupungin oman tuotannon vaihtoehtoja tarjolla, joten palveluiden järjestäminen tapahtuu pääosin ostopalveluiden varassa.

Lapsiperhepalveluissa henkilötyövuodet lisääntyvät, kun ostopalveluja vähennetään lisäämällä suunnitelmallisesti omaa tuotantoa. Perhehoitolaki on uudistunut 1.7.2016, jonka STM vahvisti 29.6.2016. Lakimuutoksella on ennakoimattomia taloudellisia vaikutuksia 30,60€/lapsi eli vuoden aikana vaikutus on n. 61 000€.

Aikuissosiaalityön palveluiden avainprosessista poistuu vuonna 2017 34 htv (määräaikaiset ja vakituiset etuuskäsittelijät).

710004 Terveydenhuollon palvelualue

Toteuma: tammi-marras 2016

Tili	2015	Tot.%	2016	TA:N Tot.%	TP 2015	TA 2016	Tot.ennuste 2016	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	5 822 765	87,6	5 673 439	94,9	6 646 849	5 980 081	6 199 773	219 692	103,7	-447 076	-6,7
Maksutuotot	5 772 957	90,1	7 135 422	94,9	6 404 375	7 517 497	7 641 422	123 925	101,6	1 237 048	19,3
Tuet ja avustukset	6 047	3,0	3 340	1,5	199 037	226 715	228 105	1 390	100,6	29 067	14,6
Vuokratuotot	334 821	99,8	338 147	101,2	335 481	334 000	338 147	4 147	101,2	2 666	0,8
Muut tuotot	125 240	75,3	44 560	46,9	166 429	95 000	45 560	-49 440	48,0	-120 870	-72,6
Muut toimintatuotot	125 240	75,3	44 560	46,9	166 429	95 000	45 560	-49 440	48,0	-120 870	-72,6
Toimintatuotot	12 061 831	87,7	13 194 908	93,2	13 752 172	14 153 293	14 453 007	299 714	102,1	700 835	5,1
Palkat ja oikaisuerät	-30 147 797	92,0	-30 525 045	89,0	-32 783 089	-34 284 812	-33 550 045	734 767	97,9	-766 957	2,3
Muut henkilösivukulut	-1 727 543	92,0	-2 029 155	91,0	-1 878 428	-2 231 058	-2 234 385	-3 327	100,1	-355 957	18,9
Eläkekulut	-8 894 479	93,7	-8 621 019	89,5	-9 493 138	-9 634 156	-9 482 395	151 761	98,4	10 743	-0,1
Henkilöstökulut	-40 769 819	92,3	-41 175 219	89,2	-44 154 654	-46 150 026	-45 266 825	883 201	98,1	-1 112 171	2,5
Asiakaspalvelujen ostot	-145 382 871	91,6	-151 365 069	92,3	-158 716 653	-164 059 169	-163 565 069	494 100	99,7	-4 848 416	3,1
Muiden palvelujen ostot	-13 948 490	87,1	-12 962 716	85,7	-16 020 733	-15 120 495	-15 462 716	-342 221	102,3	558 017	-3,5
Palvelujen ostot	-159 331 361	91,2	-164 327 785	91,7	-174 737 386	-179 179 664	-179 027 785	151 879	99,9	-4 290 399	2,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 613 261	90,0	-5 941 742	88,9	-6 233 997	-6 686 523	-6 818 242	-131 719	102,0	-584 245	9,4
Avustukset	-293 045	100,1	-196 137	65,4	-292 703	-300 000	-196 137	103 863	65,4	96 566	-33,0
Muut vuokratulut	-58 135	83,4	-59 147	38,9	-69 686	-152 112	-79 147	72 965	52,0	-9 461	13,6
Sisäiset vuokratulut	-6 833 866	91,6	-6 728 395	90,7	-7 460 943	-7 417 354	-7 344 012	73 342	99,0	116 931	-1,6
Vuokratulut	-6 892 001	91,5	-6 787 542	89,7	-7 530 629	-7 569 466	-7 423 159	146 307	98,1	107 470	-1,4
Muut kulut	-219 813	87,9	-311 126	96,3	-250 142	-323 101	-384 626	-61 525	119,0	-134 485	53,8
Muut toimintakulut	-219 813	87,9	-311 126	96,3	-250 142	-323 101	-384 626	-61 525	119,0	-134 485	53,8
Toimintakulut	-213 119 299	91,4	-218 739 551	91,1	-233 199 511	-240 208 780	-239 116 774	1 092 006	99,5	-5 917 263	2,5
Toimintakate	-201 057 468	91,6	-205 544 643	90,9	-219 447 339	-226 055 487	-224 663 767	1 391 720	99,4	-5 216 428	2,4

TOIMINTA JA TALOUS - TOIMINTA JA TALOUS JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Toiminta toteutuu tällä hetkellä käyttösuunnitelman mukaisesti.

Toimintatuottojen ennustetaan ylittävän n. 0,300 M€ muutetusta talousarviosta, lähinnä terveyskeskuksen lääkäri- ja hoitajien käyntimaksujen korotusten vaikutuksesta.

Toimintakulujen ennustetaan alittuvan n. 1,0 M€ muutetusta talousarviosta. Kokonaisuutena ostopalvelun tarve näyttää vähenevän.

Talousarvionmuutos tehty ltk 25.10.2016, § 92, toimintatuottoja lisätty 944.000 € ja toimintamenoja lisätty 3.661.461 €.

TALOUSARVION PITÄVYYS - TALOUSARVION PITÄVYYTEEN LIITTYVÄT RISKIT

Loppuvuonna ei ole näköpiirissä talousarvion pitävyyteen liittyviä riskejä.

Sairaalan hoitajakutsujärjestelmän uusiminen on käynnissä.

Painetta on aiheuttanut koneiden/laitteiden elinkaaren päättymisen, työpisteiden muutoista ja sisäilmaongelmista johtuvat muutot ja kalustehankinnat.

Hoitotarvikejakelu tulee ylittymään talousarviosta n. 0,350 M€, joka saadaan tasattua avohoidon muista palvelunostoista.

Ulkopuoliseen päihdekuntoutukseen on tullut maksusitoumuspyyntöjä viime vuotta enemmän ja niihin varattu määrä-raha ylittyy hieman. Yliitys saadaan kompensoitua muista palveluista.

PALVELUJEN OSTOT - PALVELUJEN OSTOJEN JA HENKILÖTYÖVUOSIEN KEHITTÄMINEN

Palvelujen ostojen ja HTV toteutuminen ennakoidaan toteutuvan käyttösuunnitelman mukaisesti.

Erikoissairaanhoidon kustannukset toteutuvat talousarviomuutosten mukaisena. Sairaanhoidopiiristä 14.12.2016 saadun tiedon mukaan ennusteen toteutuminen riippuu hankintojen tason laskemisesta ja säästövapaiden pitämisestä joulukuussa.

Jatkohoitopaikkaa odottavien laskutus tammi-marraskuulta oli 0,301 M€, joka on -30,3 % pienempi verrattuna edelliseen vuoteen.

Kuopiolaisten poliklinikkakäynnit ovat kasvaneet 10,1 % ja hoitopäivät vähentyneet 6,5 % edellisvuodesta.

Erikoissairaanhoidon ta/tot2016:

	ta 2016	ennuste 2016	alitus/ylitys
sairaanhoidopiiri	155.352.000	155.200.000	152.000
muu esh	1.750.000	2.045.000	295.000
yhteensä	157.102.000	157.245.000	143.000

111004 Keskusvaalilautakunta

Toteuma: tammi-marras 2016

Tili	2015	Tot.%	2016	TA:N Tot.%	TP 2015	TA 2016	Tot.ennuste 2016	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Tuet ja avustukset	186 478	100,0		0,0	186 478		0	0	0,0	-186 478	-100,0
Toimintatuotot	186 478	100,0		0,0	186 478		0	0	0,0	-186 478	-100,0
Palkat ja oikaisuerät	-167 598	100,0	-550	22,0	-167 598	-2 500	-1 800	700	72,0	165 798	-98,9
Muut henkilösivukulut	-4 030	100,0		0,0	-4 030	-159	-77	82	48,4	3 953	-98,1
Eläkekulut	-14 250	98,5	-2	0,8	-14 470	-202	-102	100	50,3	14 368	-99,3
Henkilöstökulut	-185 877	99,9	-552	19,3	-186 098	-2 861	-1 979	882	69,2	184 119	-98,9
Muiden palvelujen ostot	-116 933	96,9	-1 857	35,8	-120 639	-5 188	-2 957	2 231	57,0	117 682	-97,5
Palvelujen ostot	-116 933	96,9	-1 857	35,8	-120 639	-5 188	-2 957	2 231	57,0	117 682	-97,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 258	100,0	-416	0,0	-1 258		-416	-416	-41613,0	842	-66,9
Muut vuokratulot	-11 133	100,0	-2 696	0,0	-11 133		-2 696	-2 696	-269640,0	8 437	-75,8
Sisäiset vuokratulot	-2 081	92,8	-1 788	91,7	-2 242	-1 951	-1 951	0	100,0	291	-13,0
Vuokratulot	-13 214	98,8	-4 485	229,9	-13 375	-1 951	-4 648	-2 697	238,2	8 727	-65,3
Toimintakulut	-317 283	98,7	-7 310	73,1	-321 370	-10 000	-10 000	0	100,0	311 370	-96,9
Toimintakate	-130 805	97,0	-7 310	73,1	-134 892	-10 000	-10 000	0	100,0	124 892	-92,6

112004 Tarkastustoimi

Toteuma: tammi-marras 2016

Tili	2015	Tot. %	2016	TA:N Tot. %	TP 2015	TA 2016	Tot.ennuste 2016	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot. %	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Tuet ja avustukset		0,0		0,0	344	450	450	0	100,0	106	30,9
Toimintatuotot		0,0		0,0	344	450	450	0	100,0	106	30,9
Palkat ja oikaisuerät	-122 070	94,7	-117 539	90,4	-128 868	-130 000	-131 013	-1 013	100,8	-2 145	1,7
Muut henkilösivukulut	-5 881	97,4	-6 659	80,3	-6 040	-8 294	-7 325	969	88,3	-1 285	21,3
Eläkekulut	-31 181	97,0	-25 170	84,4	-32 152	-29 811	-27 313	2 498	91,6	4 839	-15,1
Henkilöstökulut	-159 132	95,3	-149 369	88,9	-167 060	-168 105	-165 652	2 453	98,5	1 409	-0,8
Muiden palvelujen ostot	-90 741	91,0	-77 225	79,9	-99 730	-96 700	-98 025	-1 325	101,4	1 705	-1,7
Palvelujen ostot	-90 741	91,0	-77 225	79,9	-99 730	-96 700	-98 025	-1 325	101,4	1 705	-1,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-764	100,0	-529	9,3	-764	-5 700	-2 629	3 071	46,1	-1 866	244,3
Muut vuokratulut	-97	100,0		0,0	-97		0	0	0,0	97	-100,0
Sisäiset vuokratulut	-10 247	91,6	-6 522	59,1	-11 181	-11 029	-7 115	3 914	64,5	4 067	-36,4
Vuokratulut	-10 344	91,7	-6 522	59,1	-11 278	-11 029	-7 115	3 914	64,5	4 163	-36,9
Muut kulut	-302	100,0	-32	1,1	-302	-2 916	-1 032	1 885	35,4	-729	241,0
Muut toimintakulut	-302	100,0	-32	1,1	-302	-2 916	-1 032	1 885	35,4	-729	241,0
Toimintakulut	-261 283	93,6	-233 677	82,2	-279 135	-284 450	-274 452	9 998	96,5	4 683	-1,7
Toimintakate	-261 283	93,7	-233 677	82,3	-278 791	-284 000	-274 002	9 998	96,5	4 789	-1,7

130004 Konsernipalvelu

Toteuma: tammi-marras 2016

Tili	2015	Tot.%	2016	TA:N Tot.%	TP 2015	TA 2016	Tot.ennuste 2016	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	13 226 194	96,3	11 467 408	86,7	13 727 539	13 224 474	12 577 494	-646 980	95,1	-1 150 046	-8,4
Maksutuotot	1 533 033	80,7	1 486 182	87,3	1 900 068	1 703 000	1 600 214	-102 786	94,0	-299 854	-15,8
Tuet ja avustukset		0,0		0,0	70 828	59 936	28 804	-31 132	48,1	-42 024	-59,3
Vuokratuotot	9 376	91,2	6 185	99,7	10 280	6 205	6 985	780	112,6	-3 295	-32,1
Muut tuotot	22 495	57,3	25 104	40,5	39 284	62 050	25 704	-36 346	41,4	-13 581	-34,6
Muut toimintatuotot	22 495	57,3	25 104	40,5	39 284	62 050	25 704	-36 346	41,4	-13 581	-34,6
Toimintatuotot	14 791 097	93,9	12 984 878	86,2	15 747 999	15 055 665	14 239 200	-816 465	94,6	-1 508 799	-9,6
Palkat ja oikaisuerät	-11 293 382	92,9	-10 523 149	85,9	-12 162 444	-12 243 679	-11 492 599	751 080	93,9	669 845	-5,5
Muut henkilösivukulut	-832 623	92,9	-857 263	107,7	-896 617	-796 217	-937 236	-141 019	117,7	-40 618	4,5
Eläkekulut	-3 014 214	93,5	-2 644 173	82,4	-3 223 461	-3 207 494	-2 956 693	250 801	92,2	266 768	-8,3
Henkilöstökulut	-15 140 218	93,0	-14 024 585	86,3	-16 282 523	-16 247 390	-15 386 528	860 862	94,7	895 995	-5,5
Asiakaspalvelujen ostot	-489 255	87,5	-341 242	62,0	-558 927	-550 000	-371 242	178 758	67,5	187 685	-33,6
Muiden palvelujen ostot	-2 265 921	88,2	-2 231 476	88,0	-2 567 849	-2 536 680	-2 477 659	59 021	97,7	90 190	-3,5
Palvelujen ostot	-2 755 176	88,1	-2 572 718	83,3	-3 126 776	-3 086 680	-2 848 901	237 779	92,3	277 875	-8,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-239 674	93,4	-150 946	71,9	-256 560	-210 014	-187 897	22 117	89,5	68 662	-26,8
Avustukset	-193 435	88,0	-166 132	92,3	-219 835	-180 000	-181 132	-1 132	100,6	38 703	-17,6
Muut vuokratulut	-57 270	87,2	-74 593	94,8	-65 689	-78 669	-83 637	-4 968	106,3	-17 948	27,3
Sisäiset vuokratulut	-711 903	91,8	-744 962	93,0	-775 817	-801 094	-796 445	4 649	99,4	-20 628	2,7
Vuokratulut	-769 174	91,4	-819 555	93,2	-841 506	-879 763	-880 082	-319	100,0	-38 576	4,6
Muut kulut	-22 127	11,6	-94 352	142,5	-191 352	-66 197	-151 207	-85 010	228,4	40 144	-21,0
Muut toimintakulut	-22 127	11,6	-94 352	142,5	-191 352	-66 197	-151 207	-85 010	228,4	40 144	-21,0
Toimintakulut	-19 119 803	91,4	-17 828 289	86,3	-20 918 552	-20 670 044	-19 635 748	1 034 296	95,0	1 282 804	-6,1
Toimintakate	-4 328 706	83,7	-4 843 411	86,3	-5 170 553	-5 614 379	-5 396 548	217 831	96,1	-225 995	4,4

TOIMINTA JA TALOUS - TOIMINTA JA TALOUS JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Konsernipalvelun toimintatuottojen toteutuman arvioidaan olevan 14,2 milj. euroa, mikä on 0,8 milj. euroa pienempi kuin talousarviossa. Toimintatuottojen talousarviota alhaisempi toteutumaennuste aiheutuu pääosin lomituspalvelussa, koska lomituspalvelujen käyttö on ollut arvioitua vähäisempää.

Toimintakulujen toteutumaksi arvioidaan 19,6 milj. euroa, mikä on 1 milj. euroa alle budjetoidun. Myös toimintakulut alittuvat lomituspalvelussa arvioitua vähäisemmästä käytöstä johtuen, alitusta on 0,9 milj. euroa. Muiden avainprosessien toimintakulujen arvioidaan toteutuvan yhteensä 0,1 milj. euroa talousarviota pienempinä.

Toimintakatteiden toteutumaennuste on -5,4 milj. euroa, mikä on 0,2 milj. euroa talousarviota parempi. Suurimmat poikkeamat toimintakatteiden toteutumaennusteissa ovat kaupunginkansliassa ja lomituspalveluissa, molempien toimintakatteet ovat 0,1 milj. euroa talousarviota parempia.

TALOUSARVION PITÄVYYS - TALOUSARVION PITÄVYYTEEN LIITTYVÄT RISKIT

Talousarvion pitävyyteen liittyviä riskejä ei ole tiedossa.

PALVELUJEN OSTOT - PALVELUJEN OSTOJEN JA HENKILÖTYÖVUOSIEN KEHITTYMINEN

Palvelujen ostojen toteutumaennuste on 2,8 milj. euroa, 0,2 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa. Suurin poikkeama talousarvioon verrattuna on lomituspalvelussa, missä palvelujen ostoihin arvioidaan käytettävän 0,2 milj. euroa talousarviota vähemmän.

Henkilöstökulujen toteutumaksi arvioidaan 15,4 milj. euroa, se alittaa talousarvion 0,9 milj. euroa. Henkilöstökulujen poikkeama on pääosin lomituspalvelun henkilöstökuluissa.

137004 Yleishallinto

Toteuma: tammi-marras 2016

Tili	2015	Tot.%	2016	TA:N Tot.%	TP 2015	TA 2016	Tot.ennuste 2016	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	14 213	93,5	3 456	138,2	15 200	2 500	5 556	3 056	222,2	-9 644	-63,4
Maksutuotot	145 158	98,3	156 198	111,6	147 708	140 000	156 698	16 698	111,9	8 990	6,1
Tuet ja avustukset	7 900 609	99,7	5 012 498	101,5	7 920 605	4 937 147	5 012 498	75 351	101,5	-2 908 108	-36,7
Vuokratuotot	525 400	98,4	510 091	86,3	533 688	591 143	521 032	-70 111	88,1	-12 656	-2,4
Muut tuotot	733 758	80,7	630 451	97,2	909 468	648 495	685 033	36 538	105,6	-224 435	-24,7
Käyttöomaisuuden myyntivoitot		0,0		0,0	1 045 788	150 000	150 000	0	100,0	-895 788	-85,7
Muut toimintatuotot	733 758	37,5	630 451	79,0	1 955 256	798 495	835 033	36 538	104,6	-1 120 224	-57,3
Toimintatuotot	9 319 137	88,1	6 312 693	97,6	10 572 457	6 469 285	6 530 816	61 531	101,0	-4 041 641	-38,2
Palkat ja oikaisuerät	-1 037 936	80,4	-1 132 057	84,5	-1 290 375	-1 339 447	-1 309 131	30 316	97,7	-18 756	1,5
Muut henkilösivukulut	-32 883	-739,8	-55 809	98,6	4 445	-56 605	-65 093	-8 488	115,0	-69 538	-1564,5
Eläkekulut	-2 837 570	79,2	-2 956 494	92,3	-3 582 356	-3 204 758	-3 235 074	-30 316	100,9	347 282	-9,7
Henkilöstökulut	-3 908 389	80,3	-4 144 361	90,1	-4 868 287	-4 600 810	-4 609 299	-8 489	100,2	258 988	-5,3
Asiakaspalvelujen ostot		0,0	-23	0,0			-23	-23	-2260,0	-23	0,0
Muiden palvelujen ostot	-14 189 992	93,1	-13 751 271	86,5	-15 234 962	-15 902 446	-15 269 140	633 306	96,0	-34 177	0,2
Palvelujen ostot	-14 189 992	93,1	-13 751 293	86,5	-15 234 962	-15 902 446	-15 269 162	633 284	96,0	-34 200	0,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 383	49,9	-11 616	41,1	-76 848	-28 260	-15 136	13 124	53,6	61 712	-80,3
Avustukset	-681 955	77,6	-778 843	90,3	-878 699	-862 600	-949 543	-86 943	110,1	-70 844	8,1
Muut vuokratulut	-517 755	107,2	-487 170	82,1	-483 157	-593 600	-507 073	86 527	85,4	-23 916	4,9
Sisäiset vuokratulut	-375 183	92,0	-376 830	92,1	-407 873	-409 219	-409 527	-308	100,1	-1 654	0,4
Vuokratulut	-892 938	100,2	-864 000	86,2	-891 030	-1 002 819	-916 600	86 219	91,4	-25 570	2,9
Muut kulut	-571 181	69,2	-482 847	119,7	-825 755	-403 250	-638 652	-235 402	158,4	187 103	-22,7
Käyttöomaisuuden myyntitappiot		0,0	-17 257	0,0	-19 674		-17 257	-17 257	-1725667,0	2 417	-12,3
Muut toimintakulut	-571 181	67,6	-500 103	124,0	-845 429	-403 250	-655 908	-252 658	162,7	189 521	-22,4
Toimintakulut	-20 282 837	89,0	-20 050 217	87,9	-22 795 256	-22 800 185	-22 415 649	384 536	98,3	379 607	-1,7
Toimintakate	-10 963 700	89,7	-13 737 524	84,1	-12 222 798	-16 330 900	-15 884 833	446 067	97,3	-3 662 034	30,0

TOIMINTA JA TALOUS - TOIMINTA JA TALOUS JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Yleishallinnon toimintatuottojen toteutumaennuste on 6,5 milj. euroa, mikä on lähes talousarvion mukainen, sillä talousarvion nähden ylitystä on vajaat 0,1 milj. euroa. Ylitys selittyy pääosin budjetoitua suuremmasta henkilöstökoulutuksen koulutuskorvauksesta.

Toimintakulujen toteutumaennuste on 22,4 milj. euroa, mikä on 0,4 milj. euroa talousarviota pienempi. Merkittävin poikkeama talousarvion nähden on tilahallinnon ostopalveluissa, mitkä toteutuvat 0,2 milj. euroa talousarviota pienempinä.

Toimintakatteen toteutumaennuste on -15,9 milj. euroa, mikä on 0,4 milj. euroa talousarviota parempi.

TALOUSARVION PITÄVYYS - TALOUSARVION PITÄVYYTEEN LIITTYVÄT RISKIT

Talousarvion pitävyyteen liittyviä riskejä ei ole tiedossa.

PALVELUJEN OSTOT - PALVELUJEN OSTOJEN JA HENKILÖTYÖVUOSIEN KEHITTÄMINEN

Henkilöstökulujen toteutumaennuste on talousarvion mukaisesti 4,6 milj. euroa.

Palvelujen ostoihin arvioidaan käytettävän 15,3 milj. euroa, mikä on 0,6 milj. euroa budjetoitua parempi. Merkittävin poikkeama on Tilahallinnon ostopalveluissa, missä toteutuman arvioidaan olevan 0,2 milj. euroa pienempi kuin talousarviossa.

TULOSENNUSTE 2016
(sisältää sisäiset erät)

	Ydinkaupunki	Tilakeskus	Isäntäkunta- palvelut	Pohjois-Savon pelastuslaitos	Kuopion Vesi Liikelaitos	Kallaveden työterveys Liikelaitos	Kuopion kuntatekniikka Liikelaitos	TOT.ENN. 2016	TP 2015	Muutos % TPE -16/ TP -15
	Milj.€	Milj.€	Milj.€	Milj.€	Milj.€	Milj.€	Milj.€	Milj.€	Milj.€	
TOIMINTATUOTOT	141,2	80,5	3,4	24,9	23,7	4,6	36,9	315,2	317,0	-0,5
TOIMINTAKULUT	-772,7	-49,5	-3,4	-24,1	-10,2	-4,6	-35,3	-899,7	-879,7	2,3
TOIMINTAKATE	-631,6	31,0	0,0	0,8	13,5	0,1	1,7	-584,5	-562,7	3,9
Verotulot	425,7							425,7	429,4	-0,9
Valtionosuudet	182,2							182,2	164,2	11,0
Rahoitustuotot ja -kulut:										
Korkotulot	8,3							8,3	8,5	-3,4
Muut rahoitustulot	2,3							2,3	3,9	-40,3
Korkomenot	-5,6			0,0	-0,5		0,0	-6,2	-6,5	-5,2
Muut rahoitusmenot	0,0							0,0	0,0	19,0
Liikelaitosten ja taseyksiköiden peruspääomatuotot	18,1	-14,2			-3,6	-0,1	-0,3	0,0	0,0	
VUOSIKATE	-0,7	16,9	0,0	0,8	9,4	0,0	1,4	27,8	36,7	-24,3
Poistot	-20,5	-17,7		-0,8	-8,7	-0,1	-0,9	-48,7	-45,3	7,5
Arvonalentumiset	0,0								-5,2	-100,0
Satunnaiset erät										
Satunnaiset tuotot	0,8							0,8	0,3	188,9
TILIKAUDEN TULOS	-20,4	-0,9	0,0	0,0	0,7	0,0	0,5	-20,1	-13,5	49,0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		0,3		0,1	0,0			0,4	0,5	-15,2
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-20,4	-0,6	0,0	0,1	0,7	0,0	0,5	-19,7	-13,0	51,4
Ydinkaupunki	-20,4									
Taseyksiköt ja lillat	0,7									
Yhteensä	-19,7									

RAHOITUSLASKELMAENNUSTE 2016

(sisältää sisäiset erät)

	Ydinkaupunki	Tilakeskus	Isäntäkunta- palvelut	Pohjois-Savon pelastuslaitos	Kuopion Vesi Liikelaitos	Kallaveden työterveys Liikelaitos	Kuopion kuntateknikka Liikelaitos	TOT.ENN. 2016	TP 2015	Muutos % TPE 16/ TP 15
	Milj.€	Milj.€	Milj.€	Milj.€	Milj.€	Milj.€	Milj.€	Milj.€	Milj.€	
Toiminnan rahavirta										
Vuosikate	-0,7	16,9	0,0	0,8	9,4	0,0	1,4	27,8	36,7	-24,3
Satunnaiset erät	0,8							0,8	0,3	188,9
Tulorahoituksen korjauserät	-4,2			0,0				-4,3	-7,7	-44,5
TOIMINNAN RAHAVIRTA YHTEENSÄ	-4,1	16,9	0,0	0,8	9,4	0,0	1,4	24,3	29,4	-17,1
Investointien rahavirta										
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-29,0	-14,8		-1,5	-9,5		-0,7	-55,5	-47,0	18,2
Rahoitusosuudet	0,6			0,3				0,9	0,7	44,6
Käyttöomaisuusmyynnit	10,9	0,1		0,0			0,0	11,0	13,3	-17,3
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ	-17,6	-14,6	0,0	-1,1	-9,5	0,0	-0,7	-43,5	-33,0	32,0
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-21,7	2,2	0,0	-0,3	-0,1	0,0	0,7	-19,2	-3,6	428,4
Rahoituksen rahavirta										
Antolainauksen muutokset										
Antolainasaamisten lis.	-0,3							-0,3	-1,4	-82,6
Antolainasaamisten väh.	1,1							1,1	1,2	-2,7
Antolainauksen muutokset	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	-0,3	-407,7
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisten lainojen lis.	58,0			0,2				58,2	46,0	26,6
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-57,7			-0,1	-0,8			-58,6	-42,5	37,9
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0							0,0	0,0	
Lainakannan muutokset	0,3	0,0	0,0	0,2	-0,8	0,0	0,0	-0,3	3,5	-109,7
Oman pääoman muutokset										
Oman pääoman muutokset	0,0							0,0	0,7	-100,0
Muut maksuvalmiuden muutokset										
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,0							0,0	0,1	-100,0
Vaihto-omaisuuden muutos	0,0							0,0	0,2	-100,0
Saamisten muutos	0,0							0,0	-8,9	-100,0
Korottomien velkojen muutos	0,0				0,8			0,8	6,7	-88,1
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,8	-1,9	-142,4
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	1,3	2,0	-33,5
RAHAVAROJEN MUUTOS	-20,5	2,2	0,0	-0,2	-0,2	0,0	0,7	-17,9	-1,6	998,7